

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne štirinajstimi ure in petdesetimi minutami. Širočina: 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin., za uradne razglase 120 K. za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflčeva ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 98.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti v Jugoslaviji:

V Ljubljani in po pošti:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1	10—	1	12—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici. Na samo nismeni naročila brez poslatve denarja se ne moreno ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflčeva ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Besedila sprejema se podpisano in zadoštno frankovano. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Poština plačana v gotovini.

Čehi in Trst.

Tačas, ko se mi borimo z vso svojo silo za Jadran, se počutijo Čehi ob njem izborni. Z veliko radostjo zadržuje dopisnik »Lidovih Novin« iz Trsta: »Generálni konzulát naši republiky v Terstu je nevjétiší náš zahraniční úřad«. Tržaško pristanišče je vzniklo Čehom spontano. V republiky v Terstu je govorilo takoj po prevratu o vodni cesti preko Hamburga do Amerike in po Dunavu na vzhod. Zgodilo se je, da je cesta preko Hamburga izostala, voznja po Dunavu na vzhod pa spada šele v daljno bodočnost, in pošiljajve so si našle same pot v Trst. Še večji pomen je dobil Trst z vračanjem sibirské armáde. Treba je bilo organizirati pristaniško baso. Prihajala so v poštev razna pristanišča Sredozemskega morja ali hitro je prišel v ospredje Trst in je tudi obveljal. Tako izvaja tržaški Čeh v omenjenem brnskem listu. Pred očmi ima domačo stran pričetkov češkega prometa preko Trsta, ogledati pa si je treba tudi italijansko stran. Takoj ko so nehale pomozne slavnosti radi »odrešenja« Trsta in so se duhovi stregili, so se vprašali v Trstu in v Rimu: kaj pa bo s Trstom? Kakor znano, so prišli v Trstu in v Rimu do zaključka, da morajo vzdrževati tržaško pristanišče v glavnem zaledne države. Med temi je prišla v poseben poštev češko - slovaška republika. Italijanski listi so pridno beležili izvoz iz čeških dežel pod Avstrijo in uvoz v te dežele preko Trsta. Številke so imponirale in jasno je bilo, da bo promet svobodnih čeških dežel še mnogo večji. Zato pa je italijanska vlada storila vse potrebne korake, da privéze Češko - slovaško na tržaško pristanišče. Italijanski organi so šli Čehom v Trstu takoj na roke v polni meri. V pristanišču imajo svoj poseben sektor z lastnim hanžarijem, lastne straže, tam se vrši ves njihov promet, tam imajo svojo carinarno, ki plombira vagono, določene za republiko, v sektorju se izkrcavalo legijonarji, tam vlada dan na dan živahno gibanje. Ladije, ki so priveliale legijonarje, so vzele s seboj na daljni vzhod češkega blaga v veliki vrednosti. Trst ima služiti Čehom za trgovanje z daljnim vzhodom, z Ameriko, kamor so poslali svojo najposobnejše ljudi, da izvrše tam vso potrebno tozadevno organizacijo, potem pa zlasti še z južno Rusijo, kamor pošilja češki generalni konzulat iz Trsta pisemsko pošto, kar se smatra za dober začetek trgovske

zveze z južno Rusijo. Tako raste in pridobiva veljavo češki sektor v tržaškem pristanišču. Italijani to vpoštevajo in zato je umevno, da bodo vezi med češkoslovaško republiko in Italijo vedno trdnéjšé, čim se razmere bolj uredé, kakor je izjavil italijanski poslanik v Pragi, ki je že naglašal, da Italija v vsej meri vpoštevá interese češko - slovaške republike v tržaškem pristanišču. Trst mora vendar živeti! Zato je dobrodošel, kdor pripomore k življenju v Trstu. V Čehih vidijo Italijani jednéga glavnih vzdrževalcev tržaškega pristanišča. Pa kako tudi Čehi delálo in gibiljejo za svoj razmah v pomorskem prometu! Cujemo o čeških paroplovnih družbah in o ukrepih glede toneláze za češko-slovaško republiko, tako da se utegne zgoditi, da bodo po Jadranu plule poprej češke velike trgovske ladie nego jugoslovanske! Italijanski listi z veseljem beležijo tostvarna češka prizadevanja, češ, to vse bo v korist našemu Trstu.

Priilka, da pokažejo Čehom v Trstu javno svoje simpatije, se je mudila Italijanom, ko je prišel v pristanišče parnik »Jonaumar« s 1300 legijonarji, prvim delom I. strelskega polka, ki nosi ime po Janu Husu. Pred Oberdankovo vojašnico je bila velika slovesnost. Z godbo na čelu so prikoralali tja češki junaki, italijanska častna stotnija je bila tam postavljena, navzoči so bili zastopniki vlade, mesta, raznih uradov, trgovskih krogov, sploh so hiteli tržaški Italijani, vlada in vojaštvo izkazati spoštovanje Čehom. Tribuna je bila okrašena z italijanskimi in češko-slovaškimi prapori, sredi njih sliko predsednika Masaryka in kralja Viktorja Emanuela. Češke dame so bile na tribuni poleg italijanskih. General Castagnola je slavil došle legijonarje in njihovo delo v Rusiji ter navdušeno zaklical »Evviva« češko - slovaški republiky in njenemu predsedniku. Poveljnik legijonarjev se je leno zahvalil za laskavi sprejem in zaklical Italiji »Na zdar!« Italijanska godba je zasvirala obe češko - slovaški narodni himni, češka pa italijansko himno. Kogar Italijani tako sprejemajo, tega cenijo in spoštujejo pa tudi še kaj pričakujemo od nje.

Pa tudi legijonarji v Italiji so storili mnogo za vezi med Italijani in Čehi. Nastopanje čeških legijonarjev v Italiji je bilo imponujoče, njihovo bojevanje na fronti je kazalo zavest, da se bore neustrašeno za svobodo

svoje domovine. Ko je bil jeden prvih italijanskih poveljnikov na Krasu popršan v Rimu, ali je videl kak posebnó ginljiv prizor na bojišču, je povedal to-le: Pred veliko ofenzivo, ko so že pričele zvižgati kroglice, so peli češki legijonarji odkritih glav svojo narodno himno. Na nasprotni strani so stali njihovi družji in peli z njimi. Tako je bilo to pretresujoče, da mu je solza kanila iz očesa. Ko so nekdo v Benečiji Avstriji vjeli več čeških legijonarjev, so prirčeli celo vojaško slovesnost pri obešanju. Ob cestah so jih izpostavili, slike pa poslali v zaledje v svarilo Slovonom, češ, »bité usodo izdajalcev!« Junaštvo Čehov je pustilo »globoke vtiske v italijanskem narodu«. Pa tudi pisalo je jako mnogo o legijonarjih in češkem narodu po italijanskih listih. V Čehih so videli Italijani glavno rušilno silo proti podonavski monarhiji. Italijanski ilustrirani pa tudi češki

listi so bili polni slik, iz katerih se je dalo razbrati vezi, ki nastajajo med obema narodoma. Sploh so Čehi vsepovsodi v času vojne delali za svojo bodočnost. Priborili so si ogromno, priborili so si tudi Trst... Napačno bi bilo na naši strani, ako bi motili razvijajoče se vezi med Čehi in Italijani. Cloveka sicer zazebe okoli srca, ko vidi, kako Italijani gledó Čehom ob Jadranu na roke tisti čas, ko hočójo nam povsem onemogočiti prav vsak razvoj na morju, toda računati moramo z razmerami, porlobiti se v nje in si reči sami pri sebi: Kadar bomo mogli Čehom kaj pomagati, oni tega gotovo ne bodo odbili. Ako bomo solidno gradili državo, bomo rastle na veljavi in začel bo počasi nas vpoštevati tudi italijanski sosed, povsod, tudi na morju, iz ljubezni in prijaznosti, marveč ker mu bo tako veleval »sacro egoismo.« K.

in sicer brez carine, in dajali obširne oblube v tem pogledu. Ministrstvo prehrane ni zaostajalo, dajalo je dovoljenja za izvoz manjših količin poedincem — ki v stvari sami niso bili majhni — glede vseh vrst potrebin brez ozira na to, ali je bil kontingent izčrpan ali ne, ali je prepovedan izvoz dotičnega predmeta, ali ne in sicer brez carine in brez zavarovanja valute. To je pomenjaló: omogočiti po gotovih poteh izvoz na škodo državne blagajne in valutne situacije v državi. — Poslanec Miletič se zahvaljuje finančnemu ministru. Nato odredi predsednik deset minut odmora. Po odmuru je prečital v soglasju in enodušno z vsemi klubi sestavljeno izjavo: Začasno Narodno predstavništvo naglašá ponovno nezastarljivo pravico našega naroda do samoodločbe na vsem njegovem neprekinjenem narodnem teritoriju in odobrava stališče, katero je kraljeva vlada zavzela v svojem poslednjem odgovoru, ki ga je naša delegacija na mirovni konferenci izročila predstaviteljem Velike Britanije in Francije, ter je uverjeno, da bo tudi ta vlada, kakor njena predhodnica, tudi v bodoče neomaino vztrajala v obrambi življenskih interesov naše države, ki so združeni z rešitvijo jadranskega vprašanja, izražajoč s tem solidarnost vsega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v tem vprašanju. Nato je podal izjavo v imenu Demokratske zajednice poslanec Pešić ter sta govorila še minister Trifković in poslanec Zujvanović. Seja je bila zaključena okoli 20.30. Prihodnja seja bo po Veliki noči.

iz zadnje seje narodnega predstavništva.

LDU Beograd, 27. marca. Predsednik Pavlovič otvori 81. redno sejo začasnega Narodnega predstavništva ob 17. Tajnik Jovanović prečíta zapisnik zadnje seje. Poslanec prof. dr. Polić naprosi predsednika, naj stori potrebne korake, da bodo člani parlamentarnega odbora za volilni zakon redovito prihajali k sejam. Dr. Žarko Miladinović konstatira, da morejo parlamentarni odbori, kakršni je odbor za volilno delo, poslovali tudi brez kvoruma. — Posl. Miletič vpraša finančnega ministra, ali je finančna komisija za pregled in popis predmetov za izvozno carino dovršila svoje poročilo. Finančni minister dr. Janković odgovarja: Gospod poslanec je imel prav, da je stavil to vprašanje, ker sem na seji obljubil, da bom objavil rekateré odstavke iz tega poročila komisije, ki sem jo sestavil takrat, ko sem nastopil svoje mesto. Prvo poročilo je od 2. marca. V tem poročilu se nahajajo nastopne ugotovitve: Na strani 14 poročila je stavek, ki se glasi: Centralna uprava je izvozila samo preko bogsrajske finančne uprave predmete, za katere ni bilo plačanih 15 milijonov dinarjev carine. (Vzkliki: Au!) na strani 16 istega poročila se glasijo drugi in nadaljnji odstavki: Bilo je blago, za katero se je plačala izvozna carina po tarifi ad valorem (od 17. oktobra 1919) in po novi tarifi, ki velja danes, vendar pa je to blago sploh oproščeno vsakršne carine. Poudarjati se mora, da ne gre samo za majhne vsote, marveč za več mili-

jenov. Oproščal je carino finančni minister preko ravnatelja carine. Šlo je pri tem tudi za blago, katerega izvoz je bil po ministrskem sklepu striktno zabranjen. Vendar pa se tako blago ni samo izvažalo, temveč je bilo oproščeno tudi vsake carine. Tako je n. pr. centralna uprava izvozila privatno blago (10 vagonov jajec Braće Mihajlovič) ter je poskušala tudi izvoziti 400 vagonov drv za kurjavo Moritzu Drachu, ne da bi bil plačal carino. Razen tega pa obstaja tudi drugo uradno poročilo od 5. marca 1920. Na strani 36 se číta: Centralna uprava in trgovsko ministrtvo je šlo na roko izigravanju vsake vrste, ne samo, da se niso ozirali na odredbe sklepa ministrskega sveta z dne 5. novembra, temveč so celo v večini primerov postopali proti tem odredbam: Ponuščali so n. pr. tudi izvoz prepovedanih predmetov, n. pr. jajec Braće Mihajlovičev, medtem ko drugim izvoza niso dopustili, n. pr. Raji Popoviču. Stran 4 tega poročila se glasi: More se reči, da so bila vsa izdajanja, ki so se tikala izvršitve kompenzacijskih pogodb in sklepa ministrskega sveta od 5. oktobra 1919, namerjena na olajšanje izvoza v Madžarsko in Avstrijo. Posamezni odseki trgovskega ministrtva, pokrajinske vlade in njeni odseki so dajali obširna dovoljenja za izvoz in oprostitve od carine, vršili so tudi sami nekaté pogodbe in sporazumevanja. Posamezni ministri, celo nepristojni (g. Kristan) so izdajali odredbe, da se propušča gotovo blago,

Prepoved uvoza iz inozemstva.

Ministrski svet je sklenil v svoji seji dne 19. t. m. da se v svrhu zboljšanja plačilne bilance naše države najpram inozemstvu in v svrhu zboljšanja tečaja naše valute v inozemstvu prepove uvoz predmetov, ki niso neobhodno potrebni. Izjemoma se dovolj uvoz za ono prepovedano blago, ki se nahaja na dan, ko stopi naredba v veljavo, na potu v naše kraljestvo. O tem se morajo predložiti generalni direktorji carine verodostojni dokazi. Generalna carinska direkcija je edino pristojna za odobritev uvoza. Ako se naknadno tem potom uvoz odobri, mora se dotično blago brezpogojno tekom enega meseca uvoziti v našo državo. Drugih uvoznih dovoljenj se ne bo dajalo. Prepoved uvoza velja od onega dne, ko se naredba objavi v »Službenih Novinah«.

Fran Govekar: 23

Sultanje.

(Dalje.)

Nežika pa je odgovorila: »Dá, dá, prav zanimivo je bilo. Knezoškof grof Brigido je pokrtil dekana Riccija s škofovo kapo ter mu izročil palico, prstan in križ s tako eleganco, da kaj takega ni še videla šenkavška cerkev!«

»Svojo babo ubijem ali pa se poturčim. Nežika,« je šepetal Dané, »samo da te vzamem . . . da boš moja!«

»Dá, dá, brala sem. Menda v »Novicah«, je odgovorila Nežika. »Pri tisti muziki tukaj v teatru ni bilo dosti poslušalcev, vzlic temu pa se je za bolne in ranjene vojake nabralo blizu 500 goldinarjev. Jaz nisem utegnila priti. Zato pa sem le poslala dva goldinarja.«

»Pa zakaj vendar že ne začno, mama?« se je oglašila Metka. »O, glej no, tamle stoji gospod dr. Repič!«

»Kje, kje?« je vprašala mati in se živahno sklonila. In že ga je zagledala ter vzkliknila: »Ah, dá, vidim ga!«

In istočasno se je tudi dr. Repič, ki je stal pred stolom, nagnil nazaj in pogledal na balkon; tudi on je zagledal Nežiko. Zasmehal se je, se sklonil, si položil tri prste na usta ter

zamahnil z njimi po zraku. Nič ne opazil njegove kretnje. Nežika visoko zgoraj na balkonu pa jo je razumela.

»Poljub mi je vrgel! Vpricho vseh! Ta norček! Ljubi me še vedno!« si je mislila, okrenila Danetu hrbet ter se začela razgovarjati z Metko.

Ura nad svodom je kazala že tri četrti na sedem, dvorna loža v pritličju tik odra pa je ostala prazna.

Hipoma je preletela občinstvo vest, ki je šla glasneje in glasneje od ust do ust:

»Nadvojvode ne bo! Odpravlja se že spat!«

»No, kaj sem dejal?« je vzklikal dr. Repič. »Poznam Hohenwarta!«

»Saj ni tudi čudno, da ga ni. Nadvojvoda že dve noči ni spal in strašno je utrujen,« je utemeljeval župan.

Takrat je za odrom zapel zvonček trikrat zapored, občinstvo se je pomirilo in zastrto se je dvignilo. Sredi čudokrasnega gaja, ki ga je na platno pričaral tirolski umetnik Janez Gfäll, je stalo doprsje cesarja Franca, nad njim pa je vihrala sredí orožja velikanska zastava. Okoli kipa so stali v najlepših in najmodernejših oblekah pevci in pevke, igralci in igralkice. Sredi njih pa kot general med svojo armado sam ravnatelj Konstantin pl. Paraskovič.

»Gorje! Zopet te prekrasne spake!« je zaječal poleg Vodnika sedeči dr. Repič, ki mu je obraz žarel od občudovanja in uživanja.

Kapelnik z dolgimi, nakodrami lasmi, ki so se mu kakor griva usipali na nos, v zelenem fraku s sila ozkimi rokavi in z belim robcem okoli vratu, spetim v debel voz pod brado, v tesnih hlačah in škornjih z golenicami, se je že dvignil in zamahnil, z odra pa je zadonela himna:

»Gott erhalte Franz, den Kaiser . . .!«

In vsa publika se je dvignila ter stoji poslušala Haydnovo himno; da je nje melodija zajeta iz jugoslovanske narodne pesmi, ni seveda slutil nihče. Resnobna svečanost je objela vse duše. Veličastni, široke harmonije polni, kakor prisrčna molitev k nebu kipeči akordi so se valovito razgripli po gledališču, vzpenjali se z neodoljivo silo do stropa in se v čudovitih odmevih odbijali, križali in objemali. Ena misel in eno čustva: živa nada, trdno zaupanje, tih, skrit, a ljuto grizeč strah pred najbližjo bodočnostjo, žalost nad morečo nesrečo in jeklen sklep vztrajati in žrtvovati se do skrajnosti, vse to se je v vseh možganih in srcih združevalo le v dveh imenih:

Napoleon Buonaparte in nadvojvoda Karel!

Vsi so uživali krasoto glasbenega umotvora, odločnost v slehernem obrazu, a plašen strah v slehernem srcu.

In potem se je zgodilo, kar je pripravil vrli Konstantin pl. Paraskovič, da presenetil publiko čim najprijeteje in dokaže najsjajnejše svoje patrijotstvo. Mahoma je zadonela z odra neznaná kitica pesmi in glasila se je v slovenskem jeziku. Kakor zaveja žito na polju, kadar potegne preko njega silnejši piš, so se zganili poslušalci in, nagibajoč se drug k drugemu, so se vpraševali začuden in vendar prijetno presenečeni poslušali:

»Trka nam Francoz na vrata, dobri Francoz za nas skrbi, pošlje svojga ljub'ga brata. Korel rešit nas hiti. Z nami sta avstrijska orla, premagujta vekomaj! Var' Bog Francea, varuj Kotla, srečo, zdravje Bog jim daj!«

Na nato je zdrsil zastor, po gledališču pa je zahrupelo viharo ploskanje, ki ni prestalo prej, da so pevci slovensko kitico ponovili . . .

Baron Zois je dobro prorokoval: Paraskovič je dosegel z Vodnikovim besedilom uspeh, kakršnega je doživelo stanovsko gledališče redkokdaj.

Da pa stoji pesnik zmagalec ponižen in skromen tam v predzadnji vrsti, tega ni vedel nihče.

V nadaljnjem priložimo po splošni tarini tarifi seznam predmetov, katerih uvoz se prepoveduje.

- L. produkti poljedelstva in živinoreja.**
a) južno sadje:
 Carinaka postavka 10. sveže in sušene grobe. 11. sveže grozdje za jesti in za izdelovanje vina, 12. vse drugo sveže sadje, 13. sušeno, drobljeno sadje brez sladkorja, v kisu ali slani vodi namočeno, 15. ananas, banane in pistacije, 16. orehi in leščniki, 17. pomaranče, izvzemši limone, pomaranče in citronove kože, 18. granatna jabolka in cedrovo sadje, 19. mandeljni in peščice od breskve in marelice, 20. fige dalje, 21. slive, 22. kokosovi in užitni eksotični orehi, rožiči in kostanj. 23. suho grozdje, 24. vse nenašeto južno sadje:
b) kolonijalno blago:
 26. kavin surogat in cikorija, 27. kakao, 29. začimbe izvzemši vaniljo, poper in cimet;
c) semena in oljnati plodi:
 30. oljnati plodi, izvzemši repico, 32. kumen, janež, in druga jedilna in začinbna semena, 34. cvetje za okrasje s perjem in vejami venci itd., 35. palmove veje in listi in zelenje za okrasje, 36. sadiko za nasajanje: cvetlice v posodah, izvzemši sadni sok in vinjskih trt in čepičnih vejic, sadni sok brez etera in alkohola: jagodni, malinovi, pomarančni in drugi;
d) živalsko in živalski produkti:
 50. konji in kobile za dirke, 59. užitna divjačina ubita in meso od divjačine, 60. mesni ekstrakt, 73. surove ribje kosti, 74. piščje perje, 75. kokoni sviloprejk in odpadki nepredene svile, 76. kože in krzna, izvzemši od krotkih domačih živali, 79. surova slonova kost in druge živalske surovine za rezbarstvo, 82. bobrovina, bizam, cibetkantaride itd., 84. druge, drugod nenašete živalske snovi: govčji žolci, žile itd., izvzemši seme sviloprejke (jajca), 86. suhe, okajane in osoljene ribe, 87. kavjar in in njegovi surogati, 88. morske školjke, morski raki in želve, 89. sladkovodni polži in raki, 90. vse druge, drugod nenašete ali obsežene žive živali in živalski proizvodi, 106. rastlinske masti, kakavno in muškatno maslo;
e) pijače:
 112. Spirituozne pijače z visoko alkoholno vsebino: arrak, rum, konjak in likerji, 113. sadna žganja, 115. vino, 116. šampansko vino in penecava vana, 117. grozdni mošt vkuhan s sladkorjem, 119. sadno in jagodičevno vino, 120. druga umetna vina, 12. piva vseh vrst, 123. kis (ocet) vseh vrst, 128. ostanke pri predelovanju mastnih olj in sicer mandeljeve otrobi in vinske drozje;
f) ostala živila:
 129. kolači brez sladkorja, 130. pečiva s sladkorjem, 131. makaroni, rezanci in druge testenine, 132. slaščice, konboni, kandirano sadje itd., 133. fini konboni, polnjeni s čokolado in podobnim, 134. kakao v kosih in prašku, čokolada in izdelki iz obeh, 137. margarin in umetno maslo, 138. gorčica in podobno, 139. ekstrakti in esence za izdelovanje limonade, kave in podobno, 140. konzerve iz želatine in iz brez sladkorja, pečni in limonadni praški izvzemši otročje moko, 141. sadni sok, sirupi, slatko, kompoti in marmelade, 142. sadni sok z alkoholom in eterjem, 143. fine jestvine: sadne, mesne, ribje konzerve, fini sir, ementalci, trapietaki, parmezani, imperijal in podobni, 145. sardine v olju, konzervirane gljive, paradižnikove konzerve in podobne.

II. rade in rudninski proizvodi; masti, olja in voski.
 163. neobdelano drago in poldrago kamenje, 174. jantar in gagat, 185. vošeni izdelki in izdelki iz cerezina cvetje, venci, podobne itd., 187. parfimirana mila, 194. izdelki iz mineralnih snovi s primesjo stearina, palmatina, parafina, voska in smole itd. 195. izdelki iz mila, parafina, stearina in podobnih snovi.

III. Kemični izdelki:
 231. umetna sladila (sacharin, cukerin, sykoza itd.), 254. konjakovo olje.

226. peteka, metylalkohol, aceton itd., 256. eterična olja od borovnice in jasmína itd. — izvzemši terpentino in kaforno olje, 257. umetno grozdje (kumarin, heliotropin), 258. dišeča masti, pomade itd., 259. parfumerija in kosmetika v zvezi s eterjem in alkoholom, 260. dišeče vode, rožna voda, pomerančna in vijolična voda itd., 261. emulzijske, barvila za lase, prah za obraz — izvzemši prah in pasto za zobne 267. rakete in ognjemetni predmeti, 270. predmeti za iluminacije, baklje itd., in 271. strelivni predmeti izvzemši predmete za rudniške in tehnične potrebe.

IV. Živalska in rastlinska prediva in njih izdelki.
a) bombaževo blago:
 227. gladke bombaževe tkanine, ki tehtajo do 60 gr. na 1 m², 278. bombaževi pliši in žamet, 279. til, bobinet, petinet, zastori in podobno iz bombaža, 280. pleteni in vezivi, izdelki iz bombaža, izvzemši nogavice; 281. bomb. čipke izvzemši nogavice; 281. bamb. čipke, 282. bombaževe vezanine, 283. bombaževe trakovi vseh vrst izvzemši trakove za obutev, 284. pozamentarijski in gumbarški izdelki z vlogami iz kodra, kosti ali lesa;
b) laneni izdelki:
 226. prediva iz lanu, konoplje ramije in podobnih snovi, ki imajo 36 nití na 1 cm², 297. lanen, konopni ští, bobinet, petinet itd., 298. laneni trakovi vseh vrst, izvzemši za čevlje, 299. pleteni izdelki in vezanine, nogavice, rokavice, mreže itd., 300. lanene čipke, 301. žamet in pliš iz lanu, 302. lanena pozamentarija, 306. pogrnjaje za postelje iz manile, lanu in podobnega;

g) volnene blage:
 312. predivo iz volkodove dlake, mohar, alpake, šonape, kašmir in pod 314. kamurani volneni preki št. 10, 317. volnene pogrnjaje za tla, 321. druge volnene tkanine, ki tehtajo po 1 m² manj kot 300 gramov, 322. volnen žamet in pliš, 323. volneni pletarški izdelki in vezanine izvzemši nogavice, 324. volneni trakovi, izvzemši za čevlje, 325. robcí in šali, 326. volneni till itd., 327. volnene čipke, 328. pozamentarija;
d) svileni blage:
 330. surova svila, 331. umetna svila, 332. svileni vata, 333. svileni prediva, 334. svilena prediva za vezanine 335. svilene in polsvilene tkanine; 336. svilen žamet in pliš, 337. til in podobno, 339. svilene vezanine, 340. svilene čipke 341. svileni trakovi, 342. obšite svilene tkanine, 343. svilena pozamentarija;
e) ostale tkanine in izdelki:
 348. linolejeva tkanina, 349. tapete iz linoleja in podobne, 351. izdelki iz voščenega platna, 355. izdelki iz klobučevine (izvzemši klobuke), 356. človeški lasje in njih imitacije, 357. vlnasti izdelki 359. izdelki iz konjske dlake izvzemši esčila za olja masti, 360. izgotovljeno sito, izdelki iz tkanin, katerih uvoz je prepovedan, 361. peresa za okrasje, 362. pahljajce, 363. moški klobuki iz tkanin, 368. ženski klobuki brez razlike, okrašeni, 370. umetno cvetje, pogrebni venci in deli za umetno cvetje, 371. ležalniki in solčniki, okrašeni in v zvezi z dragimi kovinami, 372. obuvala iz tkanine izvzemši iz klobučevine, ako ni s svilo.

Pavel Gotia:
Pol sezone v drami ali razkačeni krivi prerok.
 Obema gospodoma gledališkima igralcema, ki sta se v zadnjem času — prvi s precej neprimernim, drugi pa s čisto navadnim in prostaškim pisanjem — zaletela v moje osebo, ne bi posvetil te pozornosti, da javno reagiram na njih članke, ki bi se mi ne zdelo potrebno dati občinstvu nekaj pojasnil.

Bodimo kratki in rešimo najprej drugi slučaj (Milan Skrbinšek, Pol sezone v dram, Jugoslavija št. 67. in dalje, dokler uredništvo ne bo zmanjkalo potrpljenja).

Tudi najbolj površni čitalec teh člankov mora razvideti iz njih, da hoče postati gospod Skrbinšek ravnatelj našega dramskega gledališča, in da vidi v meni nekega nevarnega tekmeča, kateremu je treba izpodkopati tla. Ambicija je zdrava. dvomim pa, da bodo take sorte podlistki dovoljna kvalifikacija na merodajnem mestu. Jaz želim slovenskemu narodnemu gledališču le dobro, in zato

je prav, da se aspirant na ravnateljsko mesto tako obširno predstavlja in priporoča. Dokler je delal g. Skrbinšek reklamo zase in pustil pri tem mene in našo dramo pri miru, ga nisem motil. Le hvale, kramar, svojo robo! Toda če trgaš mojo, da boš svojo lažje prodajal, ti stopim na prste.

V splošnem je moje mnenje tako:
 Če je g. Skrbinšek igralec, naj igra. S svojo igro nam bo pokazal, ali je dober, ali slab. Jaz sam sem prepričan, da bi pod dobro režijo (n. pr. Sesta ali Osipoviča) lahko dosegel za naše razmere zelo veliko. Če je režiser, naj režira. Na njegovem delu in na rezultatih njegovega dela bomo videli vsi, ali je boljši, ali slabši od drugih. Če je res tako izvanredno dober, kot se hvallja sam, bodo ostali pred njegovim obličjem mahni in nezavratni vsi njegovi kolegi in on bo naš edini, nedosežni, čudotvorni režiser in umetnik. Častili in slavili ga bomo brez konca in kraja. Če pa to ni, se bo blamiral, in sicer tem-tilo, ker se tako usiljivo ponuja. Govori o ustvarjanju, kot da hoče konkurirati s samim Vzajemnočim, zato naj ustvarja,

da bomo videli, kaj zna. Če je pravi mož, ga bo slavilo — delo, če ni, mu tudi vsa ameriška reklama ne pomaga nič. Njegovo polje je oder, tam ga bomo sodili. Iz podlistkov smo kvečjemu konstatirali, da je slab stilist in da ne zna prikriti na svojih egoističnih težnjah, ne svoje, z ene strani tako krivolodne, z druge strani pa tako zabavne jeze in nevošnjivosti. Če mu pa ni dovolj, da je le igralec in režiser, če hoče postati tudi dramaturg in ravnatelj, če ima idejo, ki jo hoče realizirati, naj pride in se bori za njo, toda v gledališču, ne v redakciji, z umetnostjo, ne z razmazavanjem zavisti in zlobe po nedolžnem papirju. Če je močan, bo zmagal. Jaz, ki nisem ne dramaturg, ne ravnatelj, temveč samo člankar, se bom pogreznil v svoj nič. duš g. Skrbinška pa bo zavladal, preosvajal, ustvarjal, budil. . . . Če je pa slab, bo podlegel. V podlistkih je že. Govoril je mnogo, povedal ni ničesar. Razgalil se je do kraja in videli smo, kako je slaboten.

Teza mnenja sem danes in istega mnenja sem bil lani, ko sem g. Skrbinška opetovano vabil, da vstopi v ansambel, a mu nisem hotel priznati naslova »vrhovnega režisera«, češ, s svojim delom se diči, umetnik, ne z zvankimi titulaturami! Do angažmana ni prišlo, toda naj bo g. Skrbinšek še tako hud name, kriv nisem jaz, ki sem se za to zelo trudil, temveč g. Skrbinšek sam, ali pa — materialistična furija vojnega časa.

Stavek o materialistični furiji je gosp. Skrbinška posebno razkačil. To mi je laskav dokaz, da sem zadel v — centrum. Res je, razšli so se igralci, vsak tja, kjer so mu nudili več. Če pa gosp. Skrbinšek v vsej širni naši domovini ni mogel najti angažmana, je to le znamenje, da mu nikjer niso nudili več. Okroglo vsote 100.000 (reci stotisoč) kron naše skromno gledališče za sodelovanje gosp. Skrbinška v tekoči sezoni ni moglo utrpeti in kakor vse kaže, tudi drugje, kjer so bolj bogati, vsestranskega talenta niso taksiirali tako visoko, kot se taksira sam. So pač povsod lajki in nikjer ni umetnikov - strokovnjakov! Celó sedaj, ko smo iz neprostovoljno zabavnih podlistkov zvedeli, da hoče gosp. Skrbinšek »opleniti« človeštvo, ne vemo, kje bi vzeli to nepotrebno vsoto za tako veličasten namen.

Ker smo že pri angažmanih, končajmo tu vprašanje. Zakaj nam manjka ansambel? Borštnik je umrl. Trije člani so prelomili pogodbo, dva zato, ker so se jima nudile drugje bolj ugodne življenjske prilike, eden pa iz še manj umetniških razlogov. En član se ni pokoril gledališki disciplini in je bil odpuščen, Skrbinšek pa ni bil angažiran, ker je stavil tako pretirane zahteve, da so smatrali nekateri gospodje celo zdravniško pomoč za neobhodno. . . . Toda gosp. Skrbinšek pravi v svoji pisarji tako ljubko: »Seveda, človeštvo nima rado, da mu poveš resnico v obraz in ljubše mu je, če ga pustiš v tem oziru pri miru. . . . Pa naj bo.

Za razkritje, da obstoji pogon za vlogami tudi v »odklanjanih manjših vlog«, bodo gosp. strokovnjaku pozni rodovi gotovo hvaležni. Danes ga občudujemo zavoljo take duhovitosti le oni nesrečni člani gledališča, ki se — če smemo verjeti besedam gosp. Skrbinška — zatekajo k njemu s pritožbami. Če so taki, vem, da jih ni mnogo in jih zelo pomilujem. To so blodne ovce, ki se zbirajo krog blodnega pastirja. Toda sčasoma se bodo spametovale, sčasoma. . . .

Politične vesti.
 = Velik shod JDS v Ptuj. Iz Ptujta nam poročajo dne 28. t. in Danes dopoldne ob pol 10. se je vršil v veliki dvorani tukajšnjega nekdanjega »Nemškega doma« krasno uspeli zbor tukajšnjega JDS, za katerega je došlo do tisoč somišljenikov in prijateljev jugoslovanske demokracije iz celega ptujskega okraja. Shod je vodil dr. Tone Gosak, zovorili so minister, n. r. dr. Albert Kramer ter narodni poslanci Iosip Bojinović iz Šabca v Srbiji, Mladen Popović iz Skoplja v Makedoniji, dr. Vekoslav Kakovec in prof. Fran Voglar. Zborovlci so sledili izvajanjem govornikov z največjo pazljivostjo ter ponovnim velikim odobravanjem. Posebno zlobok-utis je napravilo, ko je stari Bojinović, prava srbska čmečka korenina, povdarjal, da mu ni žal za oba njegova sina, ki sta padla v vojni, ker sta mu priborila današnji dan, ko sme brat med brati govoriti svojim slovenskim rojakom kmetom, osvobojenim tujega jarma in za vedno združenim s Hrvati in Srbi v skupni domovini. Na predloz dr. Šalamuna je bila sprejeta resolucija, ki izrekla Demokratični zajednici in njenim poslancem priznanje in zaupanje v njihovom boju za državno in narodno jedinstvo ter proti reakcionarnemu režimu, ki se je polasil k rimila države. Na shodu je bilo navzočih tudi okrog 50 socijalistov, ki so mirno in z odobravanjem poslali izvajanja govornikov, pri zlasovanju pa, da varujejo svoje sranškarsko stalščice, dvignili roke proti Shod se je končal po triurnem trajanju v najlepšem razpoloženju: ter bo znatno ojačil demokratično misel v ptujskem okraju. — Po shodu se je vršil v Narodnem domu še zaupni sestanek, na katerem so se razpravljala razna taktična in organizatorna vprašanja.

= Komunizem — Idealizem. Z ozirom na dr. Tavčarjev članek »Komunizem in naša mladina« smo prejeli daljši dopis, v katerem neznan »komunist« razlaga, zakaj je prešel

v komunistični tabor. Njegova izvajanja, ki jasno pričajo, da je mož manj komunist kakor idealist, so tako zanimiva, da jih podajamo v izveličku tudi našim čitateljem. Naš »komunist« izvaja: »Prišla je Jugoslavija in ž njo legijoni zakonitih in nezakonitih verižnikov, prišli so razni uredjalci agrarne reforme, ki jo urejujejo že dve leti, razni uredjalci valute, izvoza, prehrane, šolstva, prometa in drugih sto in sto perečih vprašanj. Mi pa smo zamejnali puško, ki smo jo nosili štiri dolga leta, s knjigo ter se razkropili na vse štiri strani sveta; v naša srca se je ob pogledu na to početje nasešlo razočaranje in tedaj smo spregledali. Ozrli smo se na vzhod, pogledali na zapad ter videli vse. Moskva - Pariz. Od vzhoda je prinesel Krist evangelij ljubezni in od vzhoda pričakuje človeštvo danes drugič rešitve. Vprašate, zakaj smo komunisti? (Seveda ne v najširšem smislu besede!) Zato, ker smo ljudje, ker ljubimo svoj narod, ker smo štiri dolga leta okušali vojno. Mi vidimo, da mora propasti Evropa, propasti človeštvo, če se ta kuza nasilja, nemoralne in korupcije, ki razkrajata danes ves svet, pravočasno ne zatire in uniči. Zato smo se zbrali vsi ponižani in razžaljeni pod praporom, na katerem so zapisane besede: »Ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe«, da vstopimo v boj za duševni prepored človeštva. Pravite, da zahtevamo nekaj neizvedljivoga. Ali je mari zahteva po recepciji reform, ki so se izkazale v Rusiji kot zdrave in izvedljive neizvedljivoga? Ali zahtevamo mi kaj drugega? Ne, samo to in za to se bomo borili do skrajnosti in z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Vprašali boste nadalje, zakaj ne skušamo to doseči mirnim putem? Zato, ker smo izkušili vsako zaupanje v sedanji družabni red, zato ker ne verujemo več v formo dosejanja parlamentarizma in zato, ker smo prepričani, da je edino revolucija naš spas. Revolucija je tista sila, ki je

prerodila narod ruski in svetovna revolucija nositeljica idej komunizma je tista skrivnostna moč, ki bo prerodila človeštvo; prinesla bo rešitev stoletnemu naših bratov izpod jarma tuččevega imperijalizma, uničila piemenski antagonizem med našimi južnimi in severnimi brati, storila bo veliko vseslovansko federacijo, katere hrbtnjača bo majka Rusija delavcev in kmetov; doprinesla bo v sklad interese posamičnih narodov na podlagi poštenja in direktnega sporazuma ter tako stvorila najboljšo podlago bodoči ligi narodov, kjer bodo vsi mali in veliki enakopravni.« — Blagor idealistu, ki vidi v komunizmu evangelij bodočnosti, spas človeštva, v onem komunizmu, ki samo ruši in podira vse kulturne vrednote, ne da bi mogel na njih mesto postaviti kaj vsaj približno enakovrednega!

= Jugoslovanska Matica v Ptuj. Dne 25. t. m. ob pol 11. se je vršil povodom ustanovitve podružnice Jugoslovanske Matice v Ptujtu impozanten manifestacijski shod pred Mestnim domom. Veliki trg je bil poln udeležencev. Govorili so z balkona Mestnega doma sledeči govorniki: V imenu mestne občine vladni komisar dr. Senčar, v imenu JDS g. dr. Gosak, v imenu SLS g. Al. Brenčič, v imenu NSS g. Lenarčič. Po govornih je prebral g. Mare resolucije, katere so bile sprejete z velikim navdušenjem. Po shodu se je razvil ob spremljevanju ptujske godbe veličasten obhod po mestu, gotovo čez 4000 udeležencev. Kaj takega Ptuj še ni videl. Pred okr. glavarstvom se je sprejelo zopet ustavit, kjer je iz balkona Lenartove hiše govoril g. profesor Sovre zbrani mladini krasen nagovor. Po sviranju narodne himne se je sprejelo tu ob velikanskem navdušenju razšel.

= Razvil vladne krize. Beograd, 28. marca. Kakor se zatrjuje v tukajšnjih političnih krogih, se pogajanja radi sestave nove koncentracijske vlade v zadnjih dnevih niso popolnoma prekinila, vendar pa do danes še ni prišlo do pozitivnega rezultata. Danes so bili na dvoru sprejeti v avdienci nekateri člani demokratske zajednice in se sodi, da so zahtevali demokrati od krone, da izrazi ta Stojam Protiču svoje nezupanje, vendar pa uspeh avdijenice doslej še ni znan. V parlamentarnih krogih se govori, da bi se smatralo za velik neuspeh parlamenta in parlamentarne politike, če bi prišlo mesto do sestave koncentracijskega kabineta. Do sestave uradniške vlade. — V Beogradu se pričakuje za jutri zvečer prihod Trumbića in Pašića, kateri je pozval v Beograd sam Stojam Protič, da mu pomagata razjasniti politični položaj v domovini.

— Beogradski listi posnemajo po zagrebških listih vest, da namerava Jugoslovanski klub izstopiti iz parlamentarne zajednice. Zastopnik Jugoslovanskega kluba se je izrazil napram nekemu poročevalcu, da so vse te vesti popolnoma brez temelja in da stoji Jugoslovanski klub odločno na stališču sedanjosti vlade ter zahteva, da parlament deluje, da se čimprej odobri volilni red in da pride v najkrajšem času do volitev. Na vprašanje, kako je s kvorumom, je dotični zastopnik odgovoril: Demokratsko - socialistični blok je imel za seboj le 127 poslancev, medtem ko imamo mi 135 zastopnikov naroda na razpolago. Če je mogla prejšnja demokratsko - socialistična vlada vladati brez kvoruma nekaj mesecev, zakaj ne bi mogla vladati tudi mi nekaj tednov brez kvoruma. Glede

koncentracijskega kabineta je izrazil dotičnik mnenje, da je bil Jugoslovanski klub vedno za koncentracijo in da je zato šel tudi v prvi koncentracijski kabinet. Tudi sedaj namerava Jugoslovanski klub vstopiti v koncentracijsko vlado, če pride od tega, da se bo taka vlada sploh sestavljala. Kar se tiče sedanjosti krize, se je izrazil zastopnik Jugoslovanskega kluba, da meni, da kaka kriza sploh ne obstoji, da pa upa, da pride tekom velikonočnih praznikov do sporazuma med posameznimi strankami. — Včerajšnje poročilo finančnega ministra v parlamentu, ki je trajalo kake 2 uri in katero je izrazil radikalni poslanec Miletič, je napravilo v vseh političnih krogih velik vtis. Sodi se, da je bil ta govor finančnega ministra le nekaj volilni maneuver, ker je razpravljal o raznih vprašanjih, kakor da bi govoril zboru svojih volilcev in da je bila Miletičeva interpelacija samo povod, da je finančni minister imel priliko razviti svoj volilni program.

— Nove kombinacije. »Političnac javlja: Predsednik kraljeve vlade g. Protič je že 22. marca t. l. pozval g. Pašića in Trumbića, da prideta v Beograd. Do včeraj ni prišel odgovor, kdaj da bosta odšla iz Pariza. V parlamentarnih krogih jih pričakujejo za danes 28. marca zvečer.

— Neznosni parlamentarni položaj. »Političnac javlja, da je predsednik začasnega narodnega predstavnitstva dr. Pavlovič s moči prošil za avdijenco pri Nj. Vis. prestolonasledniku, da ga pouči o položaju.

— Proti odgoditvi parlamenta. LDU Beograd, 27. marca. Klub demokratskih poslancev je imel s moči sejo, na kateri je sklepal o predlogu predsednika dr. Pavloviča, naj se seje Narodnega predstavnitstva odlože za tri tedne. Večina poslancev je bila proti tej odgoditvi ter zahteva, naj se to vprašanje predloži v rešitev parlamentu.

— Dr. Laginja ostane ban? »Tribuna« piše med drugim: Pogajanja za sestavo koncentracijskega kabineta se bodo danes nadaljevala ter v političnih krogih verujejo, da se bodo direktna pogajanja med demokratsko in parlamentarno zajednico izvršila uspešno. Govori se, da bo demokratska zajednica pristala na to, da obdrži bansko mesto v Zagrebu Hrvatska zajednica, mesto podbana pa bi dobili demokrati. Ko bi se dosegel sporazum glede vlade v Zagrebu, bi bilo vprašanje koncentracijskega kabineta v glavnem rešeno.

— Proti komunističnim agitatorjem. Ministrstvo za notranje stvari je podvzelo najstrožje korake, da se iz naših pokrajim izenezoje vsi tuji elementi, ki pod krinko komunizma razvijajo protidržavno propagando. Izgnanih in aretiranih je bilo že veliko število bolgarskih agitatorjev v Makedoniji, kakor tudi madžarskih v severnem delu naše države. LDU.

— Obravnava proti boljševikom v Zagrebu. Pred zagrebškim vojniim sodiščem se je v petek pričela razprava proti znanim boljševičkim agitatorjem Diamantensteinu in njegovim tovarišem. Oblast jih dolži, da so pripravljali boljševiški prevrat v naši državi. Glasom obtožnice je Diamantenstein v celoti priznal svojo krivdo, dočim 7 njegovih soobtožencev odločno zanikuje, da bi imeli namen za protikonstitutivni sredstvi rušiti sedaj obstoječi družabni red. Diamantenstein je priznal, da so lansko leto obtoženci osnovali svoj »podzemski sovjet« in v njem porazdelili resorte za bodočo sovjetsko vlado. Za izvedbo boljševiškega prevrata so imeli na raz-

da bomo videli, kaj zna. Če je pravi mož, ga bo slavilo — delo, če ni, mu tudi vsa ameriška reklama ne pomaga nič. Njegovo polje je oder, tam ga bomo sodili. Iz podlistkov smo kvečjemu konstatirali, da je slab stilist in da ne zna prikriti na svojih egoističnih težnjah, ne svoje, z ene strani tako krivolodne, z druge strani pa tako zabavne jeze in nevošnjivosti. Če mu pa ni dovolj, da je le igralec in režiser, če hoče postati tudi dramaturg in ravnatelj, če ima idejo, ki jo hoče realizirati, naj pride in se bori za njo, toda v gledališču, ne v redakciji, z umetnostjo, ne z razmazavanjem zavisti in zlobe po nedolžnem papirju. Če je močan, bo zmagal. Jaz, ki nisem ne dramaturg, ne ravnatelj, temveč samo člankar, se bom pogreznil v svoj nič. duš g. Skrbinška pa bo zavladal, preosvajal, ustvarjal, budil. . . . Če je pa slab, bo podlegel. V podlistkih je že. Govoril je mnogo, povedal ni ničesar. Razgalil se je do kraja in videli smo, kako je slaboten.

Teza mnenja sem danes in istega mnenja sem bil lani, ko sem g. Skrbinška opetovano vabil, da vstopi v ansambel, a mu nisem hotel priznati naslova »vrhovnega režisera«, češ, s svojim delom se diči, umetnik, ne z zvankimi titulaturami! Do angažmana ni prišlo, toda naj bo g. Skrbinšek še tako hud name, kriv nisem jaz, ki sem se za to zelo trudil, temveč g. Skrbinšek sam, ali pa — materialistična furija vojnega časa.

Stavek o materialistični furiji je gosp. Skrbinška posebno razkačil. To mi je laskav dokaz, da sem zadel v — centrum. Res je, razšli so se igralci, vsak tja, kjer so mu nudili več. Če pa gosp. Skrbinšek v vsej širni naši domovini ni mogel najti angažmana, je to le znamenje, da mu nikjer niso nudili več. Okroglo vsote 100.000 (reci stotisoč) kron naše skromno gledališče za sodelovanje gosp. Skrbinška v tekoči sezoni ni moglo utrpeti in kakor vse kaže, tudi drugje, kjer so bolj bogati, vsestranskega talenta niso taksiirali tako visoko, kot se taksira sam. So pač povsod lajki in nikjer ni umetnikov - strokovnjakov! Celó sedaj, ko smo iz neprostovoljno zabavnih podlistkov zvedeli, da hoče gosp. Skrbinšek »opleniti« človeštvo, ne vemo, kje bi vzeli to nepotrebno vsoto za tako veličasten namen.

Ker smo že pri angažmanih, končajmo tu vprašanje. Zakaj nam manjka ansambel? Borštnik je umrl. Trije člani so prelomili pogodbo, dva zato, ker so se jima nudile drugje bolj ugodne življenjske prilike, eden pa iz še manj umetniških razlogov. En član se ni pokoril gledališki disciplini in je bil odpuščen, Skrbinšek pa ni bil angažiran, ker je stavil tako pretirane zahteve, da so smatrali nekateri gospodje celo zdravniško pomoč za neobhodno. . . . Toda gosp. Skrbinšek pravi v svoji pisarji tako ljubko: »Seveda, človeštvo nima rado, da mu poveš resnico v obraz in ljubše mu je, če ga pustiš v tem oziru pri miru. . . . Pa naj bo.

Za razkritje, da obstoji pogon za vlogami tudi v »odklanjanih manjših vlog«, bodo gosp. strokovnjaku pozni rodovi gotovo hvaležni. Danes ga občudujemo zavoljo take duhovitosti le oni nesrečni člani gledališča, ki se — če smemo verjeti besedam gosp. Skrbinška — zatekajo k njemu s pritožbami. Če so taki, vem, da jih ni mnogo in jih zelo pomilujem. To so blodne ovce, ki se zbirajo krog blodnega pastirja. Toda sčasoma se bodo spametovale, sčasoma. . . .

Za razkritje, da obstoji pogon za vlogami tudi v »odklanjanih manjših vlog«, bodo gosp. strokovnjaku pozni rodovi gotovo hvaležni. Danes ga občudujemo zavoljo take duhovitosti le oni nesrečni člani gledališča, ki se — če smemo verjeti besedam gosp. Skrbinška — zatekajo k njemu s pritožbami. Če so taki, vem, da jih ni mnogo in jih zelo pomilujem. To so blodne ovce, ki se zbirajo krog blodnega pastirja. Toda sčasoma se bodo spametovale, sčasoma. . . .

Za razkritje, da obstoji pogon za vlogami tudi v »odklanjanih manjših vlog«, bodo gosp. strokovnjaku pozni rodovi gotovo hvaležni. Danes ga občudujemo zavoljo take duhovitosti le oni nesrečni člani gledališča, ki se — če smemo verjeti besedam gosp. Skrbinška — zatekajo k njemu s pritožbami. Če so taki, vem, da jih ni mnogo in jih zelo pomilujem. To so blodne ovce, ki se zbirajo krog blodnega pastirja. Toda sčasoma se bodo spametovale, sčasoma. . . .

pologo velika denarna sredstva. ki so jih dobili od madžarskih boljše-
vnikov. Od tega denarja je baje do-
bitilo glasilo komunistov v Zagrebu
»Istina« 40.000 kron in revija »Pla-
men«, ki jo je izdal cesarec, 20
tisoč kron. Da si zagovarajo še iz-
datnejša denarna sredstva, so se
komunisti hoteli polastiti ene izmed
zagrebških bank, da bi s tem finan-
cirali svojo propagando in izvedli
prevrat. Kapetan Metzger, ki se tu-
di nahaja med obtoženci, je imel na-
logo, da z določenimi vojaškimi od-
delki v trenutku prevrata zasede
najvažnejše točke v Zagrebu. Izved-
ba tega načrta je bila preprečena,
ker je bil Metzger pravočasno areti-
ran. Razprava, ki bo trajala več
dni, se vrši v mali dvorani vojaške-
ga sodišča v Novi Vesli. Prvi dan
razprave se je čitala samo obširna
obtožnica.

— Kazenska preiskava proti Stjepanu Radiću. Zagrebško sodišče je potrdilo odločbo o aretaciji Stje-
pana Radića in uvedlo proti njemu
redno kazensko postopanje. Proti
tej odločitvi sodišča je Radić vložil
priviz.

Rodzlanko v avdicijci. Beograd,
28. marca. Regent je sprejel danes v
avdicijci bivšega predsednika zadnje
ruske dume, Rodzianka.

**— Niti o jadranskem vpra-
šanju.** O italijanski zunanji politiki se
je izrazil ministrski predsednik v
italijanski zbornici po predložili v
listih tako-le: V obrambi italijan-
skih koristi smo hoteli zasledovati
ista splošna načela, katera smo
odločno zastopali v svrhu obnovitve
evropskega življenja in vzpostavitve
mednarodnih odnošajev. Mi ho-
čemo, da bodi Italija sredstvo miru
in ohranitve svetovnih delovnih
pravici, in zato hočemo, ne samo že-
limo, živeti v odnošajih prijateljstva
z vsemi narodi, zlasti z našimi so-
sedji. Vzájemne koristi imajo višjo
in bolj bistveno veljavo, nego spori
začasnega značaja. Vztrajali bomo
samo pri zahtevah, ki jih smatramo
kot pravične za našo državo. Upa-
mo, da se bo naše delo primerno
cenilo. Uverjeni smo, da Italija ne
sme biti vzrok zakasnitve vzpostavitve
mirovnega stanja v Evropi, od
katerega je odvisno olajšanje živ-
ljenskih težkoč. V naši zunanji poli-
tiki morajo pritrđiti vse zdrave in
žive demokratične sile. Nobena po-
godba, noben dogovor ne omejuje
našega delovanja; mi hočemo biti
svobodna sila napredka in življen-
ska energija. Italija vlaga sedaj vse
svoje moči, da ostane zvesta svoji
demokratični zgodovini. Italija mora
po svoji zemljepisni legi, po svoji
tradiciji, po svojih koristnih pred-
stavljati ne samo silo ravnotežja,
marveč tudi element zmernosti in
zaščitnico načel pravičnosti. V tek-
mi imperializmov, ki se skrhajo, v
tekmi, v kateri se zde majhni narodi
pohlepnejši, kakor veliki, v nav-
zkrižju želja more Italija rešiti sa-
ma sebe in pomagati pri rešitvi dru-
gih samo z dostojanstvenim vede-
njem in poštenim pomirljivim delo-
m. Želimo delovati popolnoma
sporazumno s Francijo in Anglijo;
zveza, nastala iz boli in nevarnosti,
se mora utrditi v skupnih odgovor-
nostih. Naši odnošaji so iskreni in
prisrčni in noben oblak ne more za-
temniti njih svetlobe. Po teh pre-
prostih izjavah, ki imajo za nas
programno veljavo, so odveč vsa
podrobna razpravljanja o vpraša-
njih zunanje politike. Da pa more
Italija svobodno delati, da more do-
biti večjo pomembnost v javni poli-
tiki, je treba rešiti jadransko vpra-
šanje. Nihče ne more obenem braniti
krivičnih obtožb imperializma

Človek, ki literaturi ne stoji
preblizu, bi gosp. Skrbinšku nazad-
nje še verjel, da igramo res sam
»šund«. Zato naj spregovorim par
besed o delih, katera je označil on
kot »po vrednosti neprimerna« in
njih pisatelj. Bernsteina imenuje
Gustave Langson, profesor literatu-
re na pariški univerzi, silnega dra-
matika, sposobnega zagrabiti z re-
ničnim doživljanjem, toda obdarje-
nega s hbo, da s preveliko virtuoz-
nostjo ustvarja in zlorablja emocijo.
Njegove drame so stalno na reper-
toarju pariških gledališč. »Tat«
(premijera 1906) tudi v tekoči sezo-
ni v »Théâtre Gymnase«, ki šteje
med boljše gledališča. Kot sloven-
ska literatura ne bilježi »Grofice
Beračice«, tako bi tudi francoska li-
teratura ne smela bilježiti — »šun-
da«. Upam, da bo gosp. Skrbinšek
obvestil nesrečnega profesora, v
kakšni zmoti da tava. Gospod je v
Parizu znan. Zastopuje naslov:
Langson, profesor, Pariz. Prav tako
bi se spodobilo obvestiti ravnatelj-
stvo gledališča »Gymnase«, all pa
se odnepli sam gosp. Skrbinšek tja,
da napravi red.

in poblati imperialiste. Neskladno
vedenje raznih skupin je poostrilo
jadransko vprašanje, je razširilo na-
pačne glasove, je prineslo seboj
strup sive. Neodgovorne osebe so
tudi doprinele zmanjšanju držav-
nega ugleda in povzročile nered v
srch. Ugledni javnosti so se pretra-
vili na manjše se pretravajo
tudi danes. Mi smo iskali in še išče-
mo pravične rešitve in mi imamo
isti pojem o pravičnosti nasproti
nam in nasproti drugim; nikdar ne
bomo zahtevali, kar bi se moglo
zdeti ali biti krivično za Jugoslavi-
jo. V naši in naših sosedov koristi
je, da živimo v prijateljskih odno-
šajih, in čim bodo vprašanja meta
rešena, nameravamo pritegniti novi
narod bližje k sebi s trgovinskimi
dogovori in ustavitvijo prisrčnih
kulturnih odnošajev. Vemo, da je
mlad narod, ki je izšel iz dolgih bo-
jev in dolgih zatiranj, večkrat nepo-
trpežljiv in svojiv. Toda naše po-
šteno vedenje, naša trdna volja, da
nečemo sporov, naša želja po usta-
rivi prijateljskih odnošajev, bodo
pripomogli k razpršenju vsa-
kega dvoma. Tekom razprave je
potrebno, da se jadransko vpraša-
nje obširno pojasni. Vlada da prav
lahko na razpolago objavljene listi-
ne in vse potrebne podatke za resno
proučevanje. Želimo doseči pravično
in pravno rešitev. Toda da se
more doseči taka rešitev hitro, je
potrebno, da se državi zaveda po-
jasni, in nič ni bolj koristno nego

obsežna razprava v zbornici. To
razpravo torej mi živo želimo.

**— Težave radi turškega vpra-
šanja.** (Dun. kor. ur. — Brezlično.)
Lloyd George je v svojem govoru o
zunanjih politikah in vprašanju Asqui-
tha in Clynesa odgovorjal: Obžalo-
vati je, da se mir s Turčijo še ni
sklenil, toda pri sedanjih razmerah
to še ni bilo mogoče. Zavezniki so
upali, da bodo Zedinjene države
prevzele mandat nad Turčijo in se
tedaj niso mogle poprej odločiti, do-
kter ne izvede mnenja predsednika
Wilsona, ki pa se mora glede tega
posvetovati s senatom. Delitve Tur-
čije je tedaj nemogoča, predno ne
dospe odgovor iz Amerike. Dokler
ni znano mnenje ameriške vlade, so
zavezniki prisiljeni, zaključitev mi-
rovne pogodbe odlagati. Zasedba
Carigrada je pokazala glede armen-
skega vprašanja lep uspeh. Kakor se
kaže, Amerika ne namerava pre-
vezeti mandata nad Armenijo, upati
pa je, da ga sprejme Francija. LDU.
— Na Dunaju je umrl bivši vodja
avstrijsko krščansko-socialne stranke
prince Alojzija Lichtensteina. Pokonik je
bil rojen l. 1846. na Dunaju. Leto 1870
je vstopil v diplomatsko službo, v nu-
bitilno življenje pa l. 1878. Leto 1891.
so ga krščanski socialni izvolili za os-
lanca v Hernalsu. Odslej je igral vo-
ditelno vlogo v krščanski socialni stran-
ki, ki ga je kasneje izvolila za svojega
predsednika. To mesto je pridržal do
prevrata. Po prevratu se ni več ude-
leževal političnega življenja.

Telefonska in brzojavna poročila.

NITTIJEVA SLAVA PADA.
LDU Beograd, 27. marca. »Politi-
ti« javlja njen dopisnik iz Pariza:
Vse francosko in angleško časopise
objavlja dalje ali krajše izvlečke iz
deklaracije, ki jo je ministrski pred-
sednik Nitti podal v italijanskem parla-
mentu. Splošni vtis, ki ga je Nitti jeva
izjava napravila na zainteresirane poli-
tične kroge v inozemstvu, je isti, kakor
na politične kroge v Rimu. Nitti
od daleč ni tako sijalen, kakor je obe-
tal. Ko francoski časopisje to izjavo
komentira, poudarja ponovno neupravi-
čeno stališče italijanskega premiera v
politiki napram Nemčiji, ki grozeča z
boljševiškim režimom preži na to, da
bi prevrgla versaillesko mir. pogodbo.

STAVKE V ITALIJI.
LDU Genova, 27. marca. (Dun.
KU-Havas.) Poročajo, da so strojniki
stopili v stavko, ker so se pritegnili k
delu mehaniki in kurjači, ki pripadajo
vojaškim formacijam. V Napolju je
prišlo včeraj zopet do spopadov med
četami in stavkujočimi; pri teh spoda-
jih je bilo nekoliiko oseb ranjenih.

PAŠIČ PRIDE V BEOGRAD.
LDU Beograd, 28. marca. »Pol-
itika« javlja pod naslovom »Prihod
gospoda Nikole Pašiča«, a pod pod-
naslovom »Gospod Ante Trumbić
ostane v Parizu« nastopno: Šef na-
še delegacije na mirovni konferenci
v Parizu, gosp. Nikola Pašič odpo-
tje danes zvečer iz Pariza in pride v
Beograd v torek zvečer. Predložil
bo vladi poročilo o zadnji fazi poga-
janj glede rešitve jadranskega vpra-
šanja. Razen tega se bo, kakor tr-
dijo v parlamentarnih krogih, gosp.
Pašič udeleževal pogajanj za sesto-
vo koncentracijskega kabineta. Mi-
nister zunanjih poslov dr. Trumbić
sedaj ne pride v Beograd, ker mora
ostati v Parizu, da se podvrže mali
kirurški operaciji. Čeprav je znano,
da gosp. Pašič ne želi več aktiv-
no delovati v politiki, vendar meni
veliko številno radikalnih poslancev,
da bo vendarle moral sprejeti man-
dat za sestavo koncentracijske vlad-
e, in sicer že radi tega, ker želi g.
Protiv vsled žalosti v rodbini, da se
za nekoliko časa ne udeleži naše
dnevne politike.

ARETACIJE V ZADRU.
LDU Split, 27. marca. (DDU.)
V Zadru so oblasti prišle na sled
družbi špekulantov, ki je vthotap-
ljala avstrijske tisočake v zasedeno
ozemlje. Aretirani so: dr. Karel
Hoerberth v Zadru, njegov brat dr.
Edmund Hoerberth v Trstu, uradnik
pristaniškega urada Rougier, urad-
nik Lloydove agenture Depinquen-
te, trgovec Cornosia ter trgovca
Cadel, sedaj v Trstu in Godinij. se-
daj v Turinu. Te aretacije so vzbu-
dile veliko pozornost, zlasti dr. Ho-
erbertha, ki je eden voditeljev italijan-
ske stranke in član mestnega zas-
topstva.

INCIDENT V SPLITU.
LDU Split, 27. marca. (DDU.) V
četrtki je vojaški zdravnik italijanske
vojne ladje »Pavla« betal po obali. Na-
ekrat je izvelkel iz čopa samokres ter
začel brezobzirno streljati. Oddal je tri
strelje. Le slučajno je sahvaljati, da ni
množbrona občinstva, ki je bilo po-
be obali, ni bilo nihče ranjen. Neka-
ki oseb je prišlo častiti da mu izkraj
samokres, nade ga je hotel ugasiti.

**BOLŠEVŠKI NAPAD NA
POLJSKO.**
LDU Varšava, 27. marca. (Dun.
KU) Na volinski fronti se je pričel nov
napad bolševikov s tanki in težkimi
topništvom. Vsi napadi so bili odbiti
s težkimi izgubami sovražnika, deloma
v boju na nož.

**DRUGO ČITANJE IRŠKEGA HOME-
RULSKEGA PREDLOGA V ANGLE-
SKEM PARLAMENTU.**
London, 27. marca. V ponedeljek,
28. t. m. se poteka je najvažnejše od-

Prihitei so redarji in dva ameriška
častniki. Spravili so Italijana v kočijo
ter ga odvedli na glavarstvo, kjer so ga
zasihišali. V zvezi s tem dogodkom je
oblast dala zapreti Gospičev kavarino.
V luko na je dospela italijanska vojna
ladja »Impavidio«.

SAVA PRI BEOGRADU.
LDU Beograd, 28. marca. V ge-
neralnem ravnateljstvu vod je izde-
lan načrt o regulaciji savskega pi-
stanišča. V načrtu je predvidena re-
gulacija od savskega mostu do me-
sta.

ČEŠKI KONZUL V SARAJEVU.
LDU Sarajevo, 28. marca. Novi
čeho - slovaški konzul v Sarajevu
dr. Andrijan bo jutri prevzel svoje
agende.

**JUGOSLOVENI, ČEHI IN ROMU-
NI NAJ POMAGAJO DUNAJU.**
LDU Pariz, 27. marca. (DKU.)
»Chicago Tribune« javlja iz Londo-
na, da so Čehi, Jugosloveni in Ro-
muni dobili od zaveznikov nujni na-
log, naj takoj pripomorejo z živili
ozemlju, ki trpi na bedi. Predvideno
da so celo nasilne naredbe za slučaj,
da bi odrekli te pomoči. Grozni po-
ložaj na Dunaju, ki je dovedel do
lakote celo v bolj imovitih slojih, je
dal povod k tem naredbam zavez-
nikov.

POMOČ AVSTRIJU.
LDU Dunaj, 28. marca. (ČTU.)
Ameriški senat je družbo za dobo
žita v Zedinjenih državah pooblastil,
da dobavi avstrijski vladi 200.000 ton
pšenične moke. Anglija je izjavila, da
kreditira troške za prevažanje in za
zavarovanje ter preskrbi potrebni pro-
stor na ladjah.

TEŠINSKO VPRAŠANJE.
LDU Praga, 27. marca. (ČTU.)
Delegat Českoslovaške republike pri
mednarodni komisiji za glasovanje
na Tešinskem dr. Rudolf Matouš je
zaradi napadov, ki so jih ob kričih
nekateri listi naperili proti nemcu,
stavil vladi svoj mandat na »zaplo-
go«. Po zatrditvi zunanlega »ministra
dr. Beneša, da vsled njegove mirne
in oprezne politike, ki najbolj služi
ugodni rešitvi tešinskega vprašanja,
vživa popolno zaupanje vlade, je dr.
Matouš umaknil svojo demisijo.

**BOLJŠEVŠKI NAPAD NA
POLJSKO.**
LDU Varšava, 27. marca. (Dun.
KU) Na volinski fronti se je pričel nov
napad bolševikov s tanki in težkimi
topništvom. Vsi napadi so bili odbiti
s težkimi izgubami sovražnika, deloma
v boju na nož.

**DRUGO ČITANJE IRŠKEGA HOME-
RULSKEGA PREDLOGA V ANGLE-
SKEM PARLAMENTU.**
London, 27. marca. V ponedeljek,
28. t. m. se poteka je najvažnejše od-

loštev tega parlamentarnega zasedanja,
to je drugo čitanje irske home-rul-
ske predloge, katero je predložil parla-
mentu Lloyd George. Predloga vsebuje 70
§ in zahteva ustanovitev dveh različnih
parlamentov za Irsko.

MADŽARSKI MAGNATI.
LDU Budimpešta, 27. marca.
(ČTU) Predsednik gosposke zbornice
baron Julius Wlассics je poslal vladi
memorandum, kjer poudarja, da tudi
še danes prav obstaja gosposka
zbornica.

**BREZLIČNI TELEFON BEROLIN-
RIM.**
LDU Berlin, 27. marca. (DKU.)
»Morgenpost« javlja, da se je s setaj
dogotovljeno postalo za brezlično tele-
foniranje doseglja jasna brezlična tele-
fonska zveza z Rimom.

**ŽRTVE ZADNJIH NEMIROV V
KIELU.**
Berlin, 28. marca. Kielski poli-
cijski komisar je ugotovil da je bilo
pri zadnjih nemirih v Kielu ubitih 57
oseb, ranjenih pa 137.

KAPP UTEKEL.
LDU Berlin, 27. marca. (DKU.)
»Suhrlatte« javlja iz Bazla: »Pressin-
formation« javlja iz Kodanja, da s a
Kapp in Falkenhauser dospela na
Dansko.

Volitve agrarnega zastopstva v Sloveniji.

Vsled naredbe ministrstva za agrarno
reformo z dne 4. februarja 1920, št. 121
Uradnega lista se imajo vršiti volitve
agrarnega zastopstva za pripravo agrarne
reforme v Sloveniji. Volilci, ki prihajajo
pri teh volitvah v poštev, se dele na 5
različnih kategorij. Za vsrvtitve volilcev
v eno ali drugo kategorijo je merodajna
površinska ploskev zemljišča, ki ga kdo
posедуje. Javno je, da izid volitev, zlasti
po kmetijskih občinah, na le bodaj prave
slike, ako župan pri sestavi volilnega ime-
nika nima na razpolago podatkov, koliko
zemlje poseduje vsak posamezni občan.
Da postavi volitve agrarnega zastopstva
na pravo potlago, je glavno poverjenjstvo
za agrarno reformo že pred časom
odredilo, da davčni uradi zberejo in upo-
tujejo podatke o posestnih razmerah v po-
samednih občinah. Ta operat bo dovršen
v nekaj 2-3 tednih. Glavno poverjenjstvo
bo nato razposlalo potom okrajnih glav-
arstev vsem občinam, ki prihajajo pri vo-
litvah agrarnega zastopstva v poštev,
seznam o posestnih razmerah v določni
občini in naročilo, da se na podlagi in s po-
močjo tega seznama sestavijo volilni ime-
niki, in posamezni volilci po površini zem-
ljišča, ki ga imajo, pravilno porazdelje v
posamezne kategorije. V zadnjem času
prijhajajo na glavno poverjenjstvo od str-
ničnih občin, posameznih interesentov in poli-
tičnih oblastev (okrajnih glavarstev) z
ozirom na volitve agrarnega zastopstva
vprašanja za navodila, kako je sestaviti
volilne imenike, kakšen je uradni obrazec,
ki ga naredba predpisuje in podobno.
Glavno poverjenjstvo opozarja tem potom
vse interese, naj potrepe še nekoliiko,
da bodo predpriprave gotove, nakar se
bodo izvršile volitve za celo Slovenijo
obenem.

Sahovski turnir na Bledu.

Letošnjo sezono se bo vršil na Bledu
svetovni sahovski turnir ob
udeležbi najslavnejših svetovnih mojstrov
kraljevske igre. Možica žurnalistov jih
bo spremljala in celih šest tednov vsak
dan poročala v vse večje časopise zemel-
ske občve potek iger. Prvič v življenju na-
šega naroda se bo imenoval najljepši kotič-
ček domovine po celem svetu, ker ga prvič
doleti čast, da bo shajališče radi laikom
nepojmljive izvežbanosti razuma po celem
svetu slavljnih mojstrov starodavne sa-
hovske igre. Kako veliko je to počaščenje,
bi mogli razumeti, če bi bil šah tako raz-
širjen in splošno kot na primer v brez-
mejnih Ruslji, kjer je ta igra kot gimnasti-
ka razuma obilgaten predmet na srednjih
šolah. Zato pa tem bolj poudarjamo
ogromne koristi turnirja na Bledu, ki se s
prireditvijo povzdigne v svetovno letovi-
šče, za celo našo domovino.

Da tudi gostje - žurnalisti ne bodo
poročali samo o igri, temveč pisali tudi o
lepoti Bleda in njega mlikavnosti oznanjali
celemu svetu, da se bodo zanimali tudi
za naš narod in svet učili ceniti ga, je
gotovo. Zanimati bodo vse civilizira-
no človeštvo za naš svetu premalo znani
narod. Vsak dan čitamo v časopisih, kako
je kak tuj častnik šele odkril presenetljiv

Našim cenjenim naročnikom.

Z ozirom na povišano naročni-
no »Slovenskemu Narodu«, ki stopi
v veljavo dne 1. aprila 1920 prilaga-
mo danes vsem našim naročnikom
vnovič položnice v svrhu obnovitve,
odnosno dopolnitve naročnine. Na-

»Slovenski Narod« vsaja od 1. aprila 1920 dalje:
V Jugoslaviji:
mesečno K 15.—
četrtletno » 45.—
polletno » 90.—
celoletno » 180.—

Za vse inozemstvo:
mesečno K 20.—
četrtletno » 60.—
polletno » 120.—
celoletno » 240.—

ve lepoto naše pesmi, svežo samonikloso
naše umetnosti in globino naše kulturno-
sti, drugi zopet strmeč opisuje močnizo
našo organizacijo na vseh poljih, občuduje
hitrost našega napredka in širi spoštova-
nje do visoke naše kulture sploh. Ime vsa-
kega takega prijatelja s hvalečnostjo bele-
žimo med borce za naše pravice. Poletje
nam pa pripelje celo legio opazovalcev, ki
bodo imeli več tednov časa, da vsestran-
sko prouče nas in naše razmere, naše že-
lje in naše zahteve. Bled, že od nekdanj
vsakemu Slovencu najdražji kotiček do-
movine, bo takrat najslajnejši podli, na
katerem bomo imeli prilžnost, pokazati
celemu svetu prav vse, kar imamo in kar
znamo.

Radosten in upalnih pogum nas na-
vdaja ob upravičeni misli, da bodo vsi ti
tuji odposlanci in kritični opazovalci odh-
ajali na jesen v oddaljene svoje domove
kot oznanjevalci resnice in sobojevniki za
naše pravice. Posledice dohodkov v leto-
šnjem poletju na Bledu morajo ustvariti
pravilno, dobro mnenje celega sveta o
Slovincih.

Zavedajoč se velikega pomena posled-
dic prvaka svetovnega sahovskega turnir-
ja na našem ozemlju za nadaljno sodbo
sveta, o našem narodu, je »Prometno dru-
štvo na Bledu« posvetilo ne glede na trud
in žrtve vse svoje sile, da se ideja tudi
izvede. Na pomoč je društvo priskočila s
popolnim razumevanjem važnosti te prire-
ditve in z izdatno denarno podporo takoj
deželna vlada za Slovenijo, a vendar pre-
ostaja še vedno 250.000 kron proračunjeni
stroškov nepokritih, ki jih skromne sile
društva tudi ob največji poštvalnosti
članov nikakor ne zmorejo — za vsa do-
movino pa gotovo neznatna vsota. Ta
znesek bi se porabil za nagrade zmagoval-
cem v igri, katere moramo izplačati vsaj
v francoskih frankih — torej na svetovnem
denarnem trgu le malenkosten znesek.
Radi te malenkostne vsote ne sme propa-
sti ponujena nam občekoristna propagan-
da, ki bi naročena obstele dosegljive ml-
lijone.

Docela preverjeni, da ste popolnoma
prepričani o neprecenljivi važnosti in red-
ki, mnogo obetajoči priliki, da z malimi
sredstvi lahko mnogo koristimo vsemu na-
šemu narodu na vseh poljih, upamo trdno,
da nam na našo upravičeno prošnjo naka-
žete čim najizdatnejšo vsoto, ker morajo
biti najkasneje do konca marca 1920 ra-
posilana definitivna vabila svetovnim sa-
hovskim mojstrom širom vsega sveta, da
radi velikanskih razdalj in slabih promet-
nih prilik še pravočasno prispeljo k ple-
meniti tekmi na Bled.

Pripevke zbirajo »Tourist office«
na Bledu, »Jugoslovanski generalni komisar-
jat za tujski promet v Sloveniji« v Ljub-
ljani, »Sahovski klub« v Ljubljani in iz
prilžnostni uredništva časopisov.

Na Bledu, dne 21. februarja 1920.
Za »Prometno društvo na Bledu« pred-
sednik dr. Forjančič. — V imenu stanišni
gostov na Bledu Djordje S. Stimč, puno-
močni ministar, bivši ministar - predsednik
u Srbiji. — Dr. Vidmar. — Za »Sahovski
klub« v Ljubljani predsednik dr. Fran Ca-
dež. — V imenu Bledov prof. dr. Joze
Plemelj. — Za »Jugoslovanski generalni
komisarjat za tujski promet v Sloveniji«
dr. Rudolf Andražka.

Poziv!

Dne 7. t. m. je požar upepelil v
Predtrgu pri Radovljici osmero po-
sestnikov hiše, gospodarska po-
slopja, hleve, skoro vso hišno in go-
spodarsko opravo, poljedelske stro-
je, skoro vso obleko, perilo in obu-
valo, nekaj živine in prežičev.

Škoda znaša okoli 750.000 K,
zavarovalnina je le malenkostna.
Vsled požara je prizadetih 9
rodbin z 51 rodbinskiimi člani. Vsi ti
so v skrajni bedi, po svojih lastnih
moči si ne morejo pomagati, treba
jim je pomoči od drugod.

Da se jim olajša beda, razpisu-
jem s tem nabiranje malih darov po
vsej Sloveniji.

Darovi se sprejemajo v Ljub-
ljani, poverjenjstvu za notranje za-
deve (ravnateljstvo pomožnih ura-
dov) in pri mestnem magistratu,
drugod pri vseh okrajnih glav-
arstvih, pri mestnih magistratih v Ce-
lju, Mariboru in Ptuj in pri načel-
nika pomožnega odbora, županu
Ivanu Valantu v Predtrgu.

Darovi se bodo razglasili v
»Uradnem listu« in odkazali svoje-
mu namenu.
V Ljubljani, dne 25. marca 1920.
Deželna vlada za Slovenijo, pover-
jenjstvo za notranje zadeve.
Poverjenik za notranje zadeve:
Remec s. r.

Dnevne vesti.

v Ljubljani, 29. marca 1920.

— Nemška špijonaža pri nas. List »Deutsche Grenzwaacht« je nedavno tega prebil članek, v katerem podrobno opisuje nemško špijonažo, ki jo je lansko leto organiziralo društvo »Untersteierisches Bauernkommando« v Stradnu pod vodstvom nekoga dra. Brodmanna in ki je bila naperjena proti naši državi. V tem članku se poročuje, da je bil eden najboljših delavcev in požrtvovalnih nemških volonov pri nas visokozemec Hans Probst, ki ima se sedaj posestvo na Hlaplju pri Sv. Jakobu v Sl. Goricah. Zanimiva so tale izjavljanja imenovane lista: »Nemško-štajerski voditelji so se preobremenili s dimakarje ali delavce v Mariboru in drugod zabavali v prostore, kamor so imeli pristop samo zaslonjivi Jugoslaveni. Mlad nemški častnik je prišel v februarju lanskega leta v Radgono, preobleden v mlekarice in si ogledal vse jugoslovanske pripravne v tem mestu, ki so ga takrat oblegale nemške čete. Podobni prizori so bili takrat vsakdanji. Seveda so tudi Jugoslaveni pošiljali v nemške kraje svoje volonove. Volunška služba v obmejnih krajih pa že ni bila zadostna. Zato je Banererkommando pošiljal svoje špijone, da bi bila jugoslovanska meja zatvorjena, da bi na jug v Zagreb in Beograd. Ta nemška špijonaža je bila, tako naglašuje članek, tako uspešna, da so Nemci mogli takrat ukreniti vse potrebno, da so prepredili jugoslovanski pohod v Prekmurje in da jugoslovanske čete niso zasledile ozemlja ob železniki Splitje - Radgono«. — Opetovano smo že trdili, da imajo Nemci v naših krajih organizirano obsežno špijonažo. To našo trditve potrjuje v celnem obsegu »Deutsche Grenzwaacht«, ki ni o organiziranem nemškem volunstvu začetku lanskega leta. Čisto gotovo pa je, da Nemci že volunške organizacije tudi danes še niso opustili, nasprotno, da so jo še posebej izpopolnili. Danes se Nemci ne omejujejo samo na volunstvo, marveč imajo na razpolago tudi cel stah agitatorjev in hujskačev, ki rujejo in škruvajo proti naši državi. Naši varnostni organi bi morali povečati vse pozornosti tem nemškim agitatorjem.

— Rok za zamenjavo 100kronskih bankovcev. Finančno ministrstvo razglasi, da se sprejemajo 100kronski bankovci pri državnih blagajnah samo še do 10. aprila t. l.

— Strankarstvo v trgovinah? Deželna vlada je dobila poročilo, da oddajajo nekateri trgovci, prekupci in nepravilni prodajalci živila in druge vsakdanje potrebščine je svojim strankarskim pristojcem, oziroma, da jih ne marajo prodajati drugim ljudem. Ker je v sedanji prehranjevalni krizi skrajno nemožno in nedopustno tako postopanje, da bi živele nekatere plasti prebivalstva in stranke na račun drugih, je odredila deželna vlada vse potrebno, da se zadeve nemudoma preiščejo in krivci najstrožje kaznujejo.

— Ne najdejo priznanja. Ob pr vratu je mnogo nemških uradnikov, ki so bili namešteni na Češkem ali pri nas na jugu, deloma prostovoljno zastupili svojo službeno mesto ali pa so bili kot venemški agitatorji izgnani. Vsi ti so računali s tem, da jih Avstrija sprejme s odprtimi rokami in da jih takoj posadi k polnim loncem. Toda, smotilo so se, zato so sedaj razočarani. Avstrijska vlada očne niso zaslišati o tem, da bi jih sprejela v svojo službo, obrnili so se direktno na centralno vlado, a ministrstvo je v svoji zadnji seji njihovo zahtevo odklonilo. Postala je posebno deputacija k državnomu kancelarju dr. Rennerju, a tudi ta je odkrito izjavila, da je sedanji položaj avstrijske republike tak, da za sedaj izključuje prevzete v avstrijsko državno službo onih državnih nameščenov, ki so bili izgnani ali pa so sami odšli s teritorija, ki je pripadel nasledstvenim državam. — Ubogi rasašanci nemštva, kako slabo jim sedaj Dunaj plačuje njihove zasluge, ki so si jih pridobili kot germanizatorji na našem jugu in na češkem severu. Nehvalečnost je pač plačilo sveta.

— Odbita pritožba. Vlada je svoječasno dala zaseči lokale v polonju »Deutsches Haus«, da je mogla v njih namestiti razne državne uradnike. Nemški lastniki imenovane hiše so se proti temu pritožili v Beogradu. Centralna vlada pa je to pritožbo odbila.

— Sprejem v državno službo. Vj. ni minister je v sporazumu s ostalimi ministri odredil, da se ne more nobena oecba sprejeti v državno službo, dokler ni zadostila svojim vojaškim obveznostim.

— Otvoritev kletnice Vrhnove Gospič. Dne 23. t. m. se je otvorila novo-grajena železnica Vrhnove Gospič, ki je del velike železniške proge, ki ima veneti Dalmacija, odceno Sp. t. s Hrvaške. Nova proga je dolga 48 km. Dne 24. t. m. se je pričel na progi Ogulina - Gospič redni železniški promet. Vlak odhaja iz Oguline ob 6. sputraj in prihaja v Gospič ob 2. popoldne. Iz Gospiča odhaja ob 6. sputraj in prihaja v Ogulino ob 2. popoldne.

— Uradne ure pri ljubljanskih sodiščih. Od 1. aprila t. l. dalje so pri deželni in okrajnem sodišču v Ljubljani uradne ure od 8. do 12. popoldne in od 15. ure popoldne. Radi preobitnega deja se sprejemajo stranke in dopolne. Izvzeti so najnujnejši stičaji.

— Poročenišni mali sporuzni. Iz Behe Kobonka nam sporočajo: Mar-

narska smrti je dobitela v Roki Katorski dne 22. t. m. mornariške podčastnike: torpednega narednika Lojzeta Martelaka iz Skofje Loke, torp. podnarednika Vil. Detelo iz Ljubljane, Rud. Zdobca iz Celja ter mornarja Steva Vitkoviča iz Varaždina. Vračajoče se s čolnom iz Erceguvega na svojo službeno mesto, zalotil jih je sredi pota nenaden vihar, tako močan, da mu niso bili kos, ter jih je vrgel ob skalno obrežje. Od vseh rešil se je le Vinko Oblak. — Bili so vzorni drugi, inteligentni, zmožni podoficerji in vsi trije odlični člani našega telovadnega in pevskega društva. Žalobog le, da im ni bilo usojeno dočakati trenutka, ko bo na naši sinji Adriji raz krov naših ladij ponosno zavihrala trobojnica medvedo-belo-rdeča, kar so si preminuli tako srčno želeli. — Prizadetim roditeljem naše iskreno sožalje, kakor jim bomo tudi mi in vsi, ki so jih poznali, ohranili trajen in časten spomin. — Za njih prijatelje Fr. S.

V Pragi se je ustanovilo »Podporno društvo jugoslovanskih akademikov«, ki ima dolžnost, da podpira revne jugoslovanske dijake v Pragi. Odbor društva prosi vse prijatelje omladine za izdatnejšo pomoč. Prispevki naj se blagovoljno pošiljajo na Srpsko banko v Zagrebu ali na Prvu hrvatsku štedilnico v Zagrebu.

— Zdravstveni odsek za Slovence in Istro v Ljubljani izreka jugoslovanskim ženam in dekletum v Chikagi za poslana zdravila in obvezila najprisrčnejšo zahvalo kakor tudi gg. spremljevalcem in razdeljevalcem.

— Iz Rožne doline. Že se tudi v ti naši lepi dolini, katero obseva svobodno solnce ravno letos že tako zgodaj, prikazuje prepoved v pravem pomenu besede. Po vseh vaseh in krajih so se že ustanovila narodna društva, kar je v jasen dokaz, da se je tudi koroški Slovenec prbudil iz spanja, stresel suženjske verige s sebe in se začel veseliti življenja, svobode, do katere ima ravno tisto pravico, kakor vsi ostali narodi na svetu. Društva prirejajo v praznikih in nedeljah počne zabave, predavanja, shode in gospodarske pogovore. Že se vidi rdeče sokolske zurke sedaj tu, pa zopet tam. Sokolski naraščaj raste kakor gobe po dežju, kar je najboljši dokaz, da so Rožanje zaveden slovenski narod, ki hoče, da se njih mladina vzgoji v krepke sinove in hčere majke Slave, ki bodo kot odrasli moške in žene znali braniti svojo last, domačo grudo, če bo potreba, tudi z orožjem v roki, proti grablježivemu Nemcu, našemu sovrražniku. Pot me je pripeljala 19. tm. na grad Humperk, od veselja mi je zatrepetalo srce, ko sem zagledal rdeče srajce borovelskega Sokola in veliko število naraščaja. 172 po številu, ki je imel na travniku proste igre. Vprašam prvega brata Sokola v kroju, od kod? Iz Borovelj; privedli smo izlet z našim naraščajem, ki izvaja tu igre na prostem. Veseli sem se z njimi, dokler niso odkorakali zopet, prepelovalci narodne pesmi, v redih proti Borovlijam. Odsel sem tudi jaz svojim potom in si mislil: mladina je naša bodočnost, hvala in čast onemu, ki jo vzgaja. Tudi na Koroškem se svita, mi vstajamo, a one tam na oni strani demarkacijske črte spreletava strah in groza.

Mincer.

Hotelska delniška družba »Tri glave« v Hkvici, Ljubljana. G. g. delničarji Hotelske družbe »Tri glave« v Hkvici, Ljubljana, se opozarjajo, da je likvidacijski odbor družbe nekazal ljubljanski kreditni banki v Ljubljani potrebno svoto za »plačilo likvidacijske kvote s K 208 za vsako delnico, katere kvota se bode delničarjem implečevala pri glavni blagajni banke proti izročitvi delnic s vsomi kuponu in talonomu vred. v čam od 1. do 15. aprila t. l., kakor je razvidno iz današnjega oglasa.

— Najljepša stvar v čam od 1. februarja do 29. februarja 1920. 10 K (nolekolekovanih), 100 K, 10 K, duple slat prstan s 3 rdeč kamezoma, slat purn. prstan, slat uhlan s diamanti, srebrna molka ure s dolgo verigo, rjav možki čevlji, črn ponosna delnik, črn kuhovinat ženski ovratnik, rjav sinjski jopič, vrh za povesovanje krme, svilen črnobel šal, nekaj srebrenoga denarja, hranilna knjžica Pance Marje, hranilna knjžica Flover 40 v, črna denarnica s vsebino 3 K 40 v, črna nam. denarnica, črna strgava denarnica, črna denarnica, črna torbica in črna n. njata denarnica, črna umijata denarnica — v vsoti od 3 K 49 v do 626 K.

— Brezplačni telefon na letališčih. V Londonu so se vršili poskusi s brezplačnim telefonom na letališčih s velikim uspehom. Na letališčih nehajajočih se navinarji so mogli obdržati s svojimi uradniki na daljavo 150 milj.

— Namaja po blagu? Dne 28. t. m. ob 11. popoldne je v učevila v prdeljalno M. Drenik na Kongresnem trgu elegantna dama Mariborčanka, vse v bleščečih beltantih, seznanila, veda, živela od obrsti nahatnega kapitala. Kupovala je konarane Ker jih ni bilo, pa ota, a sedaj je očena sredi

pavola, vreden 250 K. Gospo je opozovalna gđa. Angula Kramer. Ona za njo iz prodajalca ter jo vzre pri zadnem izloženem oknu. Vpražaj o: »Pardou, gospa! Ta paket ste pri nas vzelite Dama taji. Bila je zretirana. Is aramu pred mimoidočimi sačne stražniku pomesti stotak.

— Pocker — prepovedana igra. Včeraj so v neki elegantni kavarni igrali štirje bogati inozerci — »pockere«. Stražnik jih je zasačil pri igri ter zabilježil njih imena. Danes se ta policiji ter ugovarjajo, da bi bil »pocker« — za nje prepovedan.

— Smrtna kosa. Umrl so: v Ljubljani ga. Leopoldina Metschnig, vdova viš. poštnega oficijala in g. Anton Schwaiger, zobotehnik. V Draskovcu poleg St. Jerneja je umrl 22. t. m. g. dr. Ferdinand Trenz, štabni zdravnik v pok., brat vpokojenega državnega pravdnika Trenza v Ljubljani, v Radovljici je umrl g. Franc Hudovernik, posestnik v Radovljici in v Beljaku. V Lukavci pri Ljutomeru je umrl g. Anton Stibler, stud. med. vet. Blag jim spomin!

— Umrla je v soboto gospa Frančiška Skrajner pri svoji hčerki Anici, stanujoči Hliserjeva ulica 12 v Ljubljani. Pokojnica je bila doma iz Ribnice.

Kultura.

Repertoir kraljevega slovenskega gledališča v Ljubljani. 29. marca ponedeljek zaprt. 30. marca torek Keriša Pagliacci, abon. C. 31. marca sredi Jongler, abon. A. 1. aprila četrtek zaprt. 2. aprila petek zaprt. 3. aprila sobota zaprt. 4. aprila nedelja, Mignon. izv. abon. 5. aprila ponedeljek, Jongler, izv. abon. Drama: 29. marca ponedeljek, »Norac«, abon. E. 30. marca torek Protekija v prid oboleluemu članu g. Ločnika, izv. abon. 31. marca sredi Golgota, abon. D. 1. aprila četrtek zaprt. 2. aprila petek zaprt. 3. aprila sobota zaprt. 4. aprila nedelja popoldne Golgota, izv. abon., svečer Trnulčica, izv. abon. 5. aprila ponedeljek popoldne Trnulčica, izv. abon., svečer Beneški trgovec, izv. abon.

— Iz gledališke pisarne. V torek dne 30. marca, nedeljo. 4. in ponedeljek 5. aprila t. l. ostane Marjontova gledališča zaprt. Prilodnja predstava se vzprizori v četrtek dne 8. aprila s novo igro.

— Novi živet. V Beogradu je leta ishajati revila »Novi Živet«. Lastnik te revije je dr. Momčilo Ničič. Revila se bavi z politiko, s finančnim in narodnogospodarskim vprašanji in s književnostjo. Prva številka ima tole vsebino: »Dva pravca ali dve ideje«, (dr. Lazar Marković). »Noš ali životni izbori sistema?«, (dr. V. Jovanović). »Dva kraja«, zgodovinska črtica, (dr. Miroslav Spaljaković). »Zunanji položaj«, (Politični). »Finance in parlament«, (dr. Momčilo Ničič). »Kompensacijska pogodba«, (dr. M. Todorović). »Za Dan Badava«, (M. Protić). »Prva vojna liga narodova«, roman, (M. Elen). Beletika.

— Novi Živet. Izhaja vsako soboto in stane do konca t. l. 53. dinarjev, za 6 mesecev 32, za 3 mesece 17 in za 1 mesec 6 dinarjev. Naročnina se pošilja upravi v Beogradu, Vuka Karadžića 18.

Začasno nemško - slovensko besedno terminologijo kot predložilo za bodoči ončen jugoslovanski manštveni in tehnični slovar namerava izdati henični inštitut ljubljanske univerze in vahi tem potom vse interese k sodelovanju. Zbirke izrazov, nasveti itd. naj se v uporabo izročijo vnslati komičnemu inštitutu univerze v Ljubljani, realčno poslojpe.

Vptaj v sosednje knjige. Oktavijorm, 58 strani. Spisal in založil A. Spendi, ravnatelj zemljiške knjige pri deželnom sodišču v Ljubljani. Poljudno pisana knjiga, pripravna in potrebna ne le za sodniško osebo, temveč tudi za notarste in odvetniške pisarne, denarne zavode itd. Cena po pošti 10 kron. Plača se lahko po položnici, ki bode pridana. Narobe potem dopisnice na imenovanega.

Sokolstvo.

»Sokol« L. Branikomu članstvu neznanjamo tužno vest, da je preminul naš brat Matevž Pečnik, lastnik Lentsperške vojašnice. Pogreb se vrši danes ob 4. popoldne. Bratce, udeležite se pogroba polnoštevino! — Odbor.

Prosvetni odbor Sokola L. vabi članstvo v torek, dne 30. marca ob 8. svečeh v Narodni dom, l. nadstropje, k predavanju. Predava br. Evgen Lovlina; Gospodarski položaj Slovenije v Jugoslaviji. l.

Državna vesti in prireditve.

Občaj ašor povalega društva učivo: se je vršil v nedeljo, 28. t. m. popoldne v društvenih prostorih. Predsednik g. Iv. Drašil je otvoril 57. redni občni zbor, podal kratko predlozniško poročilo, nakar je poročal tajnik g. Fratina o delu društva v minulni letu ter se spominjal umrlih članov. Iz blagajniškega poročila g. Mičuliniča posnamemo, da je imelo društvo v preteklem letu 111.683 K in v. denarnega prometa. Na predlog pregledovalcev računov so je podklili obruba absolutoriji. Pri nate sledilnih volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik g. Iv. Drašil, podpredsednik g. Iv. Bogataj, tajnik g. L. Fratina, blagajnik g. R. Mičulinič, odborniki gg. M. Oblak, Iv. Zamjara, Fr. Podrej, Iv. Erman, H. Martičevič, namestniki gg. M. Martičevič, Lj. Boraga, B. Roj; pregledovalci računov gg. Iv. Lehar in

Iv. Veihar; namestnik g. Bandelj; namestnik odbora: namestnik gđa. Gradinar, podnamestnik gđa. Gergolč, odborniki: gđa. Jeseršek; namestnica gđa. V. Jančigajeva; zastavonosa g. Iv. Zamjara.

Najnovejša poročila.

ITALIJA ODNEHA V JADRANSKEM VPRAŠANJU

Rim, 27. marca. V političnih krogih se naglašuje, da odgovorjajo izvajanja, ki jih je nedavno tega imel v parlamentu poslanec Falbo, popolnoma nazorom Nittičeve vlade. Poslanec Falbo je v svojem govoru označil smernice za stališče ministrskega predsednika Nittiča, ki ga zavzame Italijanska vlada na sestanku zaveznških ministrskih predsednikov v San Remu glede rešitve jadranskega vprašanja.

Te smernice so označene v tehle težah: 1. Italija ne izvede londonske pogodbe. 2. Italija ne izvrši aneksije Reke. 3. Reka postane v smislu jugoslovanskega predloga vmesna država, ne da bi bila teritorialno zvezana z Italijo.

Italijanska vlada se torej vkloni Wilsonovemu predlogu, s čemur je tudi podan sporazum z Jugoslavijo.

POLITIČEN POLOŽAJ.

LDU Beograd, 28. marca. »Politika« piše o situaciji nastopno: Svoči ob 6. uri se je dosezel med vsomi strankami sporazum, da se prečita v parlamentu izjava o zunanjih političih. Glede odzoditve sej parlamenta ni moglo priti do sporazuma. Demokrati so zahtevali, da se konstatira da sedanja vlada nima ne kvoruma in tudi ne večine v parlamentu. Na to niso pristali poslanci vladnih strank, ki so izjavili, da se seje ne odzode, temveč da se delo parlamenta samo prekine zaradi velikonočnih praznikov. Seja je bila nato ob 20.4 ob velikem hrupu zaključena. Parlament bo zopet sklican, ko se odpranjlo ovire za delovanje. Kakor vse kaže, se zgodi to dne 17. aprila. Nato se bodo ponovno vršila pogajanja za sestavo koncentracijske vlade.

KOMUNSKI PARLAMENT RAZPUŠČEN.

LDU Bukarešta, 27. marca. (D. kor. ur. — Damian.) Po desetdnevnom odmoru, ki ga je odredil kralj, se je zbornica včeraj zopet sestala. Seja je bila zelo buraa, ker je dosejani večinski blok nastopil proti vladi. Ministrski predsednik Avers-

namestnik g. Bandelj. — Nato se je raspravljalo o ravnih internih društvenih zadevah, nakar je predsednik zaključil sborovanje.

KAJ JE S ŠKADROM?

LDU Lyon, 28. marca. (Brezlično.) Tiskovni urad Italijanske delegacije dementira beogradske vesti, po kateri so Italijani zasedli Škadar v protislovju s sporazumom zaveznikov z leta 1918.

POTUJOČA MIROVNA KONFERENCA.

LDU Rim, 27. marca. (Dum. kor. ur. — Stefani.) Načelnik zaveznških vlad so se domnili, da se mirovna konferenca 10. ali 11. aprila sestane v San Remu.

SOVJETSKA RUSIJA IN ITALIJA.

Carib, 27. marca. Boljševiški minister zunanjih del Čičerin je poslal brezličnim potom Italijanskemu ministru zunanjih del Scialoyi brezlično brzjavko, v kateri izraža med drugim zadovoljstvo sovjetske vlade nad sklepom italijanske zbornice, da naj Italija stoji v trgovinskem zvezo z Rusijo. Da se te zveze udelejšijo, bo sovjetska vlada s svojimi četami zasedla obal Crnega morja, da s tem otvori Italiji prsto pot v Rusijo.

ASQUITH ZA IZGOON TURKOV IZ EVROPE.

London, 27. marca. V parlamentu je imel Asquith z ozirom na turško vprašanje velik govor, v katerem je dokazoval, da znači turško gospodstvo v Evropi velik anahronizem in stalno nevarnost za evropski mir. Zato je potrebno, da se Turke izžene iz Carigrada. Turškega sultana naj se odstavi kot suverenega vladarja, pusti pa se mu naj dostojanstvo kalifa, to je duhovnceva poglavarja vseh Mohamedancev in naj se mu v Carigradu zasigura isto izjemno stališče, kakor ga uživa papaž v Vatikanu.

MIROVNA POGODBA S TURČIJO.

LDU Lyon, 28. marca. (Brezlično.) »Matin« javlja iz Londona, da bo mirovna pogodba s Turčijo izgotovljena v ponedeljek. — Isti list poroča, da odpotuje mirovna konferenca že pred prazniki v San Remo.

Mario Savič:

Domača podjetnost v konfekcijski stroki.

Pri snovanju novih kupčijskih in obrtnih podjetij je treba premišljenosti in ciljnosti. Treba se je pa ogibati bojazljivosti in malodušnosti. Zdrava podjetnost je motor, ki žene gospodarsko življenje. Mnogim našim ljudem še manjka poguma, često si tudi dajo preveč imponirati od tujega. Kadar gre za nove stvari, za kupčijska podjetja, katerih pri nas še nimamo v svojih rokah, zapadejo radi napačni misli, da našim ljudem ne bi bilo mogoče ustanoviti in voditi, kar je bilo doslej v tujih rokah. To prejemamo zapanje v lastno zmožnost in lastno tvorno silo gre včasih tako daleč, da se pri podjetjih, katerim se ne more odrekat zdravoga temelja in zdravega jedra, le preveč udajajo neznanstvu in skeptičizmu. Če se spomnimo samo mimokrede na položaj, ki je vladal v naši trgovini v Ljubljani pred kakimi štiridesetimi leti, nam pride jasno do zavesti, kakšen veljkanski napredek smo doživeli v zadnjih desetletjih. Velika trgovska podjetja so bila vednoma le v rokah tujcev ali pa narodnih mladenčev. Naši veliki trgovci sedanjega časa so vznikli večinoma iz zelo skromnih začetkov. Ko so se osamosvojali, je mnogokateri pomflovail ali škodoželjno pripomnil, da bo neverza podjetja kmalu konec. Ali pridnost in vztrajnost je zmagnala in danes po tolikih letih je naša trgovina ne samo mala, ampak tudi velika precej čisto nacionalna. Trgovine so naši ljudje imeli priliko učiti se, za industrijo je bilo manj prilika. To je tudi glavni vzrok, da nam še manjka v mnogih strokah lastnih obrtnih podjetij. Podjetnost

in darovitost je tu in se bo uveljavila brezdvomno tudi v industriji, ali preveč naenkrat se ne more in ne sme zahtevati. Bolje je, da se ustvari manj, a tisto dobro in trajno.

Nedavno tega sta mlada slovenska podjetnika začela v Ljubljani nanovo v stroki, ki je bila doslej skoro popolnoma v tujih rokah, zlasti kar se tiče boljšega blaga. V mislih imamo konfekcijsko stroko. Konfekcijsko blago za moške, kakor ženske je k nam prihajalo vedno skoro izključno z Dunaja. Naši trgovci so bili le prodajalci tujega dela. V novih razmerah se mora položaj izpremeniti. V kolikor se ta stroka tiče izdelovanja možkih oblek, sta v Ljubljani dva domača moža začela s konfekcijo možke obleke. Podjetje je zdravo zasnovano in družji v ono firmo industrialca in pa trgovca. Podjetje je raz narodno - gospodarsko stališče toplo pozdravljati, ker se s tem začnejo osvoboditev od tujega izdelka v konfekciji. Led je prebit, in vzhledi viješje. Pozdravljati je pa tako podjetje v našem središču tudi zatogeto, ker more nuditi delo in zaslužek velikemu številu naših ljudi in s tem v mestu, ampak tudi na deželi. Odkar smo v lastni državi, se je mnogo mladih obrtnikov, ki so bili v tujini, vrnilo v domovino. Vsi ti bodo z veseljem pozdravili novo delovne prilike in krojaški stroki, tembolj, ker na deželi danes krojačem občutno primanjkuje dela. Kot Slovenci se veselimo zdrave podjetnosti, ki se kaže v ustanovitvi tvornice za obleke po firmi Kunc & Mašek v Ljubljani.

Gospodarske vesti.

— g. Zahteva beogradskih trgovcev. Beograd, 26. marca. Na včerajšnjem zborovanju trgovcev se je sprejela resolucija, v kateri se pozivlja vlada, da čim prej v sporazumu s trgovsko komoro doine kura naše valute. Da se to izvede, so zahtevali trgovci: 1.) Svobodno izvzmo trgovino; 2.) omejitve vvozne trgovine in popolno zabranjenje vvoza lubaviceznoga blaga; 3.) Čim hitrejšo izmznavo kroge s dinarjem in 4.) da naj se vse izvezena valuta koncentri-

rajo v Narodni banki, ki naj oddaja preko trgovske komore to valuto trgovcem.

— Bolgarski toban bode kazni. Štandaveš. Med Švedske-Norveške in Bolgarske se vrše dosovori sa trgovsko pogodbo, o kateri bi dala Bolgarska skoro ves toban, kar se more izvoziti, v štandinavijo, ki bi bi dalala to, papir in še druge potrebšcine. Dogovoril bode v kratkem izvršen.

— Imoča naših državljanov v Nemčiji. LDU Beograd, 28. marca. Nemčija je dolžna z ozirom na mirovno pogodbo vrniti našim državljanom takoj vse premično in nepremično pre-

Kupi se polnojarmentik (Vollgatter). Ponudbe z natančnim popisom in ceno na „Impex“ Krcevi trg 10, Ljubljana.

Večja množina številnikov je naprodaj. Poizve se: Jeranova ul. številka 11. 10424

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani. Brez posebnega naznanila. Marija Gruntar v svojem imenu in v imenu vseh sestričnic naznanja tužno vest, da je ljubljena sestra, svakinja in teta, gospa Leopoldina Metschnig vdova višjega poštnega oficijala včeraj mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v torek, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Ulica Stare pravde št. 6. Prosimo tihega sožalja. V LJUBLJANI, dne 29. marca 1920.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani. Brez posebnega naznanila. Marija Schwaiger naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Antona in Marjanca in ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njen srčnoljubljivi, predobri soprog, oče, stric in svak, gospod ANTON SCHWAIGER zobotehnik po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, včeraj ob 6. uri zjutraj mirno v Gospodu zasal. Pogreb nepozabnega bo v torek, dne 30. sušca ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gorjupova ulica št. 3, na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah. Bodi mu časten spomin. Ljubljana dne 28. sušca 1920.

V svojem in v imenu sorodnikov naznanjamo vsem znancem in prijateljem pretresljivo vest o nenadomestljivi izgubi našega preljubega sina, oziroma brata gospoda Antona Stiblerja stud. med. vet. ki je dne 26. marca t. l. prej čil in zdrav po 6 dnevni mučni zavrtni bolezni v Gospodu mirno preminu in prosimo tihega, blagega sočutja ostalim žalujočim v tolažbo. Lekavci pri Ljutomeru, doe 26. marca 1920. Franc in Franciška, starši, Lejze in Marija, brat in sestra.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nadvse ljubljivi soprog, predobri oče, brat, stric in svak, gospod Franc Hudovernig posestnik v Radovljici in v Beljaku danes po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 60. letu mirno v Gospodu zasal. Pogreb pokojnika bo v torek, dne 30. marca ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče. Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi v Radovljici. Priporočamo ga prijaznemu spominu. Radovljica, dne 28. marca 1920. Agnesa Hudovernik roj. Millonig, soproga. Miel, Wina, Finca, hčere.

Došle so večje partije gumijevih cevi v raznih dimenzijah in plošč s platnenim in bakrenim vložkom, azbest v ploščah in vrvicah, manganisol, volnati, črni in beli dlake v raznih širinah, kolofonija in več vrst tehničnih predmetov. Ljubljana, Kolodvorska ul. 31, dverišče. P 101/10 53 2294

Oklic! Na prošnjo Aleža Jese, posestnika na Ruštatu, kot varuh nđl. Janeza Jese se prodajo spodaj navedene premičnine na javni dražbi dne 23. aprila 1920 dopoldne ob 9. uri na lcu mesta v št. Lorencu št. 8 pri Sinčavasi. Ponudki se ne sprejmejo pod izključno ceno. Kupnina se mora takoj položiti. Proda se: krava 7 let stara, ca 550 kg živa teža, krava 5 let stara, ca. 370 kg živa teža, krava 6 let stara ca. 425 kg živa teža, krava 4 leta stara, ca. 280 kg živa teža, breja junica, 3 leta stara, ca. 350 kg živa teža, kobila 5 let stara, 15 pesti visoka, pitana svinja, ca. 100 kg teža, plemena svinja, ca. 70 kg teža, tri praseta, 1010 kg sena in 392 kg leče, 332 kg detelje, 44 met. centov slame, 400 kg krompirja, 1 polovnjak mošta, 1 škač zelja, 20 metrov (24 col dolgih) jelševih drv, več kil slanine, maščobe in prekajenega svinjskega mesa. Kr. okr. sodišče v Dobrlavasi, odd. I, dne 22. marca 1920.

Hotelska delniška družba „Triglav“ v likvidaciji, Ljubljana, vabi delničarje družbe, naj predložijo do 15. aprila t. l. svoje delnice z vsemi kuponi in talonom vred Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani, katera jim bo proti izročitvi delnic izplačala odpadajočo likvidacijsko kvoto à K 208— za vsako delnico; izplačane delnice se potem uničijo. Ob enem se vabijo gg. delničarji k zadnjemu obdružnemu zboru družbe, ki se vrši dne 19. aprila 1920 ob treh popoldne v gornjih prostorih Ljubljanske kreditne banke s sledečim dnevnim redom: 1.) Poročilo likvidatorjev o izvršeni likvidaciji družbe; 2.) Odobrenje istega in razpust družbe. Ljubljana, 27. marca 1920. Likvidacijski odbor hotelske delniške družbe „Triglav“ v likvidaciji, Ljubljana.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE PRIMOŽA TRUBARJA USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI. Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je spleh najlepša in najdostopnejša kar jih imamo Slovenci. Cena s pošto kron 8.50. NAR. KNJIGARNA v LJUBLJANI, PRE-SERNOVA UL. ST. 7

Kupujem po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. — VIKTOR GLASER, lesna trgovina, Ruše pri Mariboru. 9919. Hiša dvonadstropna, nova, ob glavni cest v Spodnji Šiški, se proda. Pripravna je tudi za kakšno obrt. Več se poizve na Šiške-h 213. 2269

Jadransko hotelsko in kupališno dion. društvo Sušak-Reka, Zvonimirova ulica šte. 102. Lastnik sledečih hotelov in sanatorijev: Hotel Pension „SPERANKA“ „IMPERIA“ Gostilja. Sanatorij in veliko morsko kopališče „THERAPIA“ Crikvenica. Palace-Hotel „MIRAMARE“ Crikvenica Tabela intern. 11. Hotel-Pension „SAN-MARINO“ Novi Vinodolski Tel. intern. 5. Hotel-Pension in veliko morsko kopališče „LISANJ“ Novi Vinodolski. Va. hoteli in sanatoriji so najmoderneje z vsem komfortom urejeni. — Oskrba izvrstna. — Otvorjeni skozi celo leto. — Vse naročbe prejema in daje pojasniti za Crikvenico: uprava hotela „Miramare“ v Crikvenici; za Novi: uprava hotela „San-Marino“ v Novom; za Sušak; Središnji vred društva, Sušak-Reka. — Naslov za brzojave Jadransko-hotelsko Sušak-Reka, interneta tabela šte. 94-3.

Čisto svinjsko mast samo na debelo po najnižjih dnevnih cenah dobavlja I. Slavonska tvornica suhomesnate robe i masti J. Gigović, Nova Gradiška, Slavonija.

Veletrgovina P. Teslić i drug, Sisak KUPUJE I PRODAJE: mješovitu robu, vino, žestoka pića i žestu, žito, surovine, gradjvni materijal, ugljen, kemičke i tehničke proizvode, manufakturnu robu i stoku. SAMO NA VELIKO! 2038

„ALKO“ veletrgovina žganja, družba z o. z. Ljubljana, (Kollzej) tel. Interurb. 131, Velika zaloga slivovke, tropinoveca, brinjevca, ruma, konjaka in likerje v po najnižjih cenah. Pri odjemu celih vagonov izjemne cene! Sprejmejo se zmožni zastopniki za Slovenijo.

Modni salon GORJANC & Co. Modni salon Ljubljana, Mestni trg 3, priporoča cenjenim damam veliko izbiro najnovejših svilenih klobukov in slamnikov od najfinejše do najprostejše oblike. Sprejemajo se vsi slamniki v prekrojevane, ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela, ki se izvrše točno in ceno.

Točno dobavno iz Nemčije brez izvoznice in v vsaki množini iz Passaua: Jedilna sol! Grenka sol! Živinska sol! Industr. sol! Ellenberger & Schrecker, chemische Produkte, Wien, I. Basarmarkt 24. Telefon: 5349/8, 3187/4. Telegr.: NITROSE, WIEN.

: KAMERA : skladište na veliko na malo fotografiskih potrebštin Zagreb, Illica 12.

Jadranska banka sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji. Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien. Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.